Dziś Dodatek Harcerski

Cena egz. 10 gr.

KURJER ZACHODNI

»ISKRA«

ROK XXVII | Czwartek, 9 kwiecień 1936 r. | Nr. 99

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec Piłsudskiego 4. Telefony: Red. 64, Adm. 73. | P.K.O. 302.712 | Opłata poczt. uiszczona ryczałtem.

Prenumerata miesięczna z odnoszeniem do domu i przesyłką pocztową zł. 2.50

„NIEMCY BĘDĄ DOMAGAŁY SIĘ REWIZJI GRANIC EUROPEJSKICH"

Odpowiedź francuska na plan Niemiec

PARYŻ (PAT.). Agencja Havasa ogłasza tekst memorandum francuskiego, będącego odpowiedzą na memorandum z dnia 1 kwietnia, wręczone przez ambasadora Ribbentropa ministrowi Edenowi.

Tekst memorandum francuskiego skierowany do rządu brytyjskiego, został zakomunikowany przedstawicielom rządów belgijskiego i włoskiego. Memorandum francuskie składa się z 10 następujących punktów:

PO OBSADZENIU NADRENJI.

1) Nazajutrz po odrzuceniu przez Rzeszę zobowiązań powziętych dobrowolnie i uroczyście, wynikających z traktatu lokarneńskiego i w następstwie wejścia do strefy zdemilitaryzowanej sił zbrojnych, **rząd republiki upoważniony był do wydania bezwłocznych zarządzeń, mającyc na celu przywrócenie stanu prawnego oraz ukrócenie aktu wrogiego jaki stanowiła inicjatywa Niemiec.**

2) Twierdzenia Niemiec wg. których klauzule dotyczące demilitaryzacji Nadrenji rzekomo są sprzeczne ze zobowiązaniem posuniętem w chwili ogłoszenia zawieszenia broni, nie są oparte na żadnych podstawach.

Demilitaryzacja Nadrenji była jedynie gwarancją bezpieczeństwa Europy, przeciwko nowym zakusom Niemiec.

Nie naruszyła ona z żadnej z zasad 14 pulktów Wilsona.

W żadnym momencie rokowań. przedstawiciele Niemiec nie zgłaszali sprzeciwu, przeciwko klauzulom, dotyczącym demilitaryzacji.

KOLEJ NA KŁAJPEDĘ I REWIZJĘ GRANIC

Czyż należy oczekiwać, że Niemcy„ biorący za punkt wyjścia podstawy prawne zakwestjonują jutro statut gdański, kłajpedzki i będą domagały się rewizji granic europejskich, zwrotu niemieckich terytorjów kolonjalnych.

Francja uważa, że zapytania te powinny być wyraźniep ostawione Rzeszy, która ze swej strony powinna na nie wyraźnie odpowiedzieć, ponieważ żaden plan pokojowy nie może być oparty na dwuznaczności, tak niebezpiecznej dla utrzymania pokoju.

3) Argumenty prawne, na których rząd niemiecki oparł swą inicjatywę z **dnia 7 marca były wielokrotnie odparte.**

Żadne z mocarstw lokarneńskich nie uznało, że **pakt francusko - sowiecki jest nieugodny z Locarnem.**

Niemcy same ogłosiły siebie sędzią w swej własnej sprawie, chociaż traktat przewidywał procedurę arbitrażową i pojednawczą.

BEZPIECZEŃSTWO EUROPY ZACHODNIEJ

4) Państwa lokarneńskie kontynuowały politykę umiarkowania, pomimo sytuacji wytworzonej po dniu 7 marca. **rządy ich były gotowe do poszukiwania wraz z Niemcami nowego statutu Nadrenji** oraz były gotowe do nawiązania rokowań w szerokim zakresie, mających na celu załatwienie spraw bezpieczeństwa Europy Zachodniej.

5) Prawda, że Niemcy nie pretendują że ich plan pokojowy przyczynia się w sposób decydujący dob udowy nowej Europy. **Niestety udział ich jest bardziej pozorny niż rzeczywisty.**

6) Należy stwierdzić, że Niemcy odpowiadały propozycjami **wyraźnie niewystarczającemi o ile chodzi o utrwalenie pokoju europejskiego.**

FAKTY MÓWIĄ CO INNEGO

7) Prawdą jset, że Niemcy wyraziły gotowość powrotu do Ligi Narodów.

8) Niemcy wydają się skłonne do wejścia **na drogę ograniczenia zbrojeń, ale fakty mówią co innego.**

9) Francja przyjęła do wiadomości propozycję niemieckiego „planu pokojowego", dotyczącego polepszenia stosunków **francusko - niemieckich.**

10). Francja nie może się zgodzić na propozycje niemieckie, gdyż są one sprzeczne z konstytucją francuską.

PODZIĘKOWANIE.

Wszystkim, którzy okazali nam dużo serca w czasie choroby, a następnie pogrzebu małżonka i ojca naszego

ś. p.

Inż. Władysława Zwolińskiego

a więc: Przewielebnemu Duchowieństwu w osobach księży proboszczów Niedźwiedzkiego i Mieszczańskiego oraz księżom Kowalskiemu i Zawadzkiemu, Dyrekcji Huty Bankowej w osobach WPanów Dyrektorów Touttee i Swirtuna, wszystkim Kolegom i Przyjaciołom Zmarłego, a w szczególności WPaństwu Inż. Kohowskim, Inż. Lachowskim, Inż. Madejom a Szczęsnym, Profesorom Gimnazjum, Kolegom synów oraz Panom Majstrom, Rzemieślnikom i Robotnikom Huty Bankowej — składamy serdeczne podziękowanie z głębi zbolałych serc

Żona i synowie.

Rokowania polsko-niemieckie

o należności za tranzyt towarów

WARSZAWA, 8.4. (PAT). W wyniku prowadzonych od dłuższego czasu na drodze dyplomatycznej rozmów między Polską a Niemcami, ustalone zostało dnia 7 kwietnia rb. **porozumienie w sprawie tymczasowego uregulowania bieżących płatności kolei niemieckich na rzecz PKP**, z tytułu przewozów kolejowych dokonywanych między Prusami Wschodniemi a resztą Niemiec, tranzytem przez terytorjum Polski.

W myśl wspomnianego powyżej porozumienia, płatności bieżące, począwszy od 25 marca 1936 r. **mają być przez Niemcy co miesiąc uskuteczniane w drodze transferu gotówkowego.**

Sprawa dostosowania rozmiarów tranzytu do miesięcznej sumy płatności, jak również inne kwestje techniczne, będą przedmiotem obrad polsko-niemieckiej komisji kolejowej, która zebrała się wczoraj w Warszawie. W sprawie zlikwidowania zaległych płatności kolei niemieckich wobec PKP, ustanowiono drugą polsko - niemiecką komisję, która zbierze się w najbliższym czasie i której zadaniem będzie przeprowadzenie likwidacji zaległych sum.

Prezydent Zamora ustąpił

Pogłębienie rewolucji w Hiszpanji

PARYŻ, 8.4. (Tel. wł.) Z Madrytu nadeszła sensacyjna wiadomość, iż po wczorajszem głosowaniu w Kortezach prezydent Zamora ustąpił ze swego stanowiska. Ustąpienie to zostało wywołane uchwałą stwierdzającą, iż powtórne rozwiązanie Kortezów nie było konieczne. Według brzmienia konstytucji uchwalenie takiego wniosku **bezwględną większością** głosów pociąga za sobą ustąpienie prezydenta.

Jak wiadomo, prawica w czasie kampanji wyborczej domagała się złożenia Zamory z urzędu prezydenta republiki, motywując to właśnie nieuzasadnioną jego decyzją o rozwiązaniu Kortezów. Wniosek ten jednak w obecnych Kortezach wysunęli posłowie „Frontu Ludowego", którzy dążą do obsadzenia stanowiska prezydenta osobistością o wyraźnem socjalistycznem zabarwieniu. W czasie głosowania wniosek uzyskał bezwzględną większość.

Ustąpienie prezydenta Zamory w sytuacji obecnej stanowi niewątpliwie zwycięstwo „Frontu Ludowego" i pogłębia rewolucję, którą przeżywa Hiszpanja.

ULTIMATUM KOMITETU 13-tu

POD ADRESEM WŁOCH

LONDYN, 8.4 (PAT). „Daily Telegraph" donosi, że na wniosek Francji i Wielkiej Brytanji, komitet 13-tu **zwróci się dziś do Mussoliniego z żądaniem natychmiastowego zaprzestania dalszej walki w Abisynji.**

Zawarcie rozejmu włosko - abisyńskiego ma być połączone z bezwłocznem uchyleniem sankcji.

Wedle poglądu brytyjskiego należy, jak twierdzi „Daily Telegraph", przedewszystkiem położyć kres **rzezi bezbronnych faktycznie Abisyńczyków.**

Gdyby baron Aloisi nie był upełnomocniony do dyskutowania zagadnienia wojny z Abisynją, Madariaga uda się natychmiast do Rzymu, aby decyzje komitetu 13 przedstawić Mussoliniemu.

Niektóre dzienniki londyńskie twierdzą, że decyzje komitetu 13-tu **będą posiadały ultymatywny charakter i że odpowiedź Mussoliniego oczekiwana będzie w ciągu tygodnia.**

W razie odpowiedzi odmownej nastąpiłoby po Wielkiej Nocy zwołanie komitetu **18-tu i zaostrzenie sankcyj pod postacią wprowadzenia w życie embarga naftowego i zamknięcia portów dla statków włoskich.**

GENEWA, 8.4 (PAT). W związku z rozpoczynającym się w środę rano posiedzeniem Komitetu Trzynastu przybyli już do Genewy przewodniczący Komitetu Osiemnastu minister Vasconcellos, ambasador Potiomkin i inni.

W środę rano przybywa m. in. min. Flandin, Eden i Titulescu.

W kołach Ligi panuje ruch bardzo ożywiony.

W kołach dziennikarskich oceniają położenie, jako bardzo skomplikowan. Koła te liczą się z nieustępliwością delegacji Anglji, która domagać się będzie przedewszystkiem jaknajszybszego zawieszenia kroków wojennych w konflikcie **włosko - abisyńskim.**

Mowa min. Edena

skierowana przeciw Włochom

LONDYN. 8.4. (Tel. wł.) Wczorajsza mowa Edena w Izbie gmin zawierała podwójne „przyznanie", które wpłynęło głównie na gorycz francuskich kół politycznych.

Nasamprzód Eden przyznał się, że weźmie udział w konferencji bez żadnego entuzjazmu i w każdym razie zastrzegł się, że konferencja ta nie może być zebraniem, zwołanem w celu stwierdzenia fiaska akcji koncyljacyjnej.

Drugie oświadczenie angielskiego **ministra spraw zagranicznych tyczyło** się Włoch i było wymierzone **przeciwko bombardowaniu Addis-Abeby,** jak również przeciwko używaniu przez armję włoską gazów trujących, w konsekwencji czego minister angielski dał do zrozumienia, że Wielka Brytanja będzie żądała rozciągnięcia sankcyj przeciwwłoskich i **nałożenia embargo na naftę.**

Innemi słowy, rząd angielski cechuje wielka pobłażliwość wobec Niemiec przy zgoła innem ustosunkowaniu się do Włoch.

NEGUS CHCE UCIEC DO ANGLJI

DRUGA MOBILIZACJA W ABISYNJI

WIEDEŃ, 8.4 (tel. wł.). Cesarz Abisynji zamierza schronić się na terytorjum Anglji, aby w ten sposób uniknąć kapitulacji.

Takie sensacyjne wiadomości nadeszły w środę przedpołudniem do Wiednia.

Negus bowiem ufa bezgranicznie Anglji. Negus nie chce poprostu wziąć udziału w rokowaniach pokojowych w roli pokonanego.

CESARZ RANNY?

LONDYN, 8.4 (tel. wł.). Ze sprawozdań korespondentów angielskich wynika, że Abisynja otrząsnęła się już do pewnego stopnia po ciężkiej klęsce, jaką poniosła gwardja cesarska nad jeziorem Asziangi.

Na apel cesarza, odczytany wczoraj we wszystkich większych miastach abisyńskich, **napływają do Addis Abeby i do innych punktów koncentracyjnych liczni wojownicy, którzy podwoją obecną ilość żołnierzy negusa.** Coprawda wojska te są bardzo licho uzbrojone, zapału im jednak nie brakuje.

Przednie straże Włochów ścigają cofające się wojska abisyńskie, a tymczasem na ich tyłach organizują się luźne oddziały, które dokonują drobnych nocnych napadów na żołnierzy włoskich, niepokojąc ich nieustannie.

Okazuje się, że do oddziałów tych przystępują nawet ci żołnierze abisyńscy, którzy po klęsce porzucili broń i uciekli do domów.

Ze źródeł włoskich donoszą natomiast że posuwające się *naprzód* **wojska nie napotykają na żaden opór ze strony Abisyńczyków.** Przednie straże znajdują się już w **odległości 100 km. od Dessie.** Armja następcy tronu, która posuwała się drogą cesarską na północ w obawie przed starciem z Włochami, miała rzekomo skierować się w kierunku zachodnim.

Według szerzonych przez Włochów pogłosek cesarz Haile Selassie jest ranny. Transportowany on jest w lektyce, zawieszonej między dwoma mułami. W ostatniej bitwie zginął podobno ras Sejum.

NOTA NEGUSA DO KOMITETU 13

GENEWA, 8.4 (PAT). Do sekretarjatu Ligi Narodów nadeszła nota rządu abisyńskiego, zawierająca apel, skierowany do Komitetu Trzynastu. W apelu tym rząd abisyński przypomina rozwój wypadków i skarży się, że rządowi włoskiemu udało się odroczyć wszelkie skuteczne sankcje, ponieważ niektóre państwa niep oparły energicznie akcji, zmierzającej do obrony paktu Ligi Narodów. W drugiej części apelu, rząd abisyński sformułował zarzuty przeciwko sposobowi prowadzenia wojny przez Włochów m. in. w sprawie rzekomego bombardowania miast nieprzygotowanych do obrony.

LONDYN, 8.4. (PAT). Przedstawiciel poselstwa abisyńskiego w Londynie oświadczył, że cesarz Heile Sellasie ogłosił dziś ogólną mobiliazcję, dzięki której prawdopodobnie armja abisyńska zostanie podwojona.

RZYM, 8.4 (PAT). Marszałek Badoglio telegrafuje:

Wzdłuż drogi, wiodącej do Dessie, zbuntowane oddziały szczepu Galla zadają ciężkie straty cofającym się w rozsypce oddziałom Negusa.

W okolicach Sondaru, Semien i Wolkait, wielu przywódców zgłosiło uległość wobec władz włoskich. We wszystkich strefach okupowanych życie powróciło już do normalnego stanu.

Według ostatnich wiadomości nadeszłych do Londynu miasto Diessie zostało zbombardowane. Straty olbrzymie. Wielu Abisyńczyków zabitych i rannych.

SKAZANI ZA AGITACJĘ ANTYŻYDOWSKĄ

W radomskim Sądzie okręgowym odbył się nowy proces przeciwko kilku włościanom z okolic miasteczka Jedlinska, leżącego przy szosie Radom — Warszawa, oskarżonym o prowadzenie akcji antyżydowskiej i stosowanie teroru wobec furmanów, którzy przewozili wozami drzewo dla okolicznych kupców żydowskich. Młodych włościan skazano na kary od 6 do 8 miesięcy więzienia.

ZAJŚCIA Z ŻYDAMI W ŁODZI

W ub. niedzielę w kilku punktach miasta doszło onegdaj do zajść z żydami. Po mieście rozdawano ulotki p.t. „Nie kupuj u żydów". Jednocześnie w paru miejscach doszło do drobnych starć z żydami. Policja aaresztowała szereg osób.

Szczerozłote votum ze ślubowaniem

polskich akademików

Rota ślubowania akademickiego w dniu 24 maja br. została zatwierdzona przez J.E. ks. biskupa Szlagowskiego, jako dożywotniego opiekuna młodzieży akademickiej. Rota wspomniana została wydaną na pocztówkach (po 10 gr.) nakładem rektora kościoła akademickiego w Warszawie. Pocztówki te zostały pomyślane jako kartki świąteczne.

Votum, na którem wyryte ślubowanie, jest ze złota i zostało ozdobione drogiemi kamieniami i klejnotami. Klejnoty i biżuterję na ten cel ofiarowały bezimiennie pewne panie. Projekt votum wykonał inż. Gałęzowski. Mszę św. w dniu 24 maja b.r. celebrować będzie na Jasnej Górze J. E. ks. Kardynał Prymas dr. August Hlond, uproszony — przez poznański i warszawski komitet pielgrzymki.

Nawiązano łączność ze wszystkiemi środowiskami akademickiego: Gdańskiem, Krakowem, Lublinem, Lwowem, Poznaniem, Warszawą i Wilnem. Środowiska: Poznań, Warszawa i Lublin urządziły specjalne akademje marjańskie, celem propagandy idei pielgrzymki.

Z CAŁEJ POLSKI

KORONACJA CUDOWNEJ FIGURY M. BOSKIEJ W SWARZEWIE.

Projektowana na sierpień br. koronacja okradzionej cudownej figury Królowej Korony Polskiej w Swarzewie w powmorskim będzie się mogła odbyć dopiero w roku przyszłym. Przyczyny leżą w formalnościach w związku z uzyskaniem zezwolenia z Watykanu na koronację. Prace przygotowawcze są jednak w pełnym toku. Chodzi o to, by uroczystość wypadła jak najokazalej. Przygotowaniami temi kieruje biskup morski ks. dr. Okoniewski z Pelpline, ordynatjusz djecezji chełmińskiej.

MILCZĄCA ROZPRAWA.

Niezwykły proces toczył się w bieżącym tygodniu przed jednym z sądów grodzkich w Warszawie. Dwaj głuchoniemi oskarżali o kradzież kolegę swego także głuchoniemego. Na rozprawę wezwano świadków, samych głuchoniemych. Musiano zawezwać eksperta, który porozumiewał się na migi, zarówno z oskarżonym jak i świadkami i potem tłumaczyć zeznania sądowi. Cały proces odbył się w milczeniu i zakończył się wyrokiem uniewinniającym.

PORAŻENIE PRĄDEM ELEKTRYCZNYM

W Częstochowskich Zakładach wyrobów włókienniczych „Stradom" zdarzył się przed kilkoma dniami tragiczny wypadek. Zatrudniony w zakładach robotnik Antomi Szczepański podczas badenia kanałów na terenie fabrycznym porażony został śmiertelnie prądem elektrycznym.

Mussolini przesłał

SWÓJ AUTOGRAF SZEWCOWI

WILNO, 7.4 (tel. wł.). Jan Bujkiewicz, szewc, mający swój warsztat w suterenie przy ul. Bazyljańskiej 4, po wybuchu wojny włosko - abisyńskiej wysłał do Mussoliniego obrazek Matki Boskiej Ostrobramskiej z życzeniem, by wygrał wojnę i wyrazem przekonania, że Mussolini wojnę tę wygra.

Obecnie otrzymał Bujkiewicz przesyłkę z ambasady włoskiej z Warszawy, zawierającą album z podpisem Mussoliniego oraz list ambasady, która dziękuje Bujkiewiczowi w imieniu Mussoliniego za życzenia i wizerunek M. B. Ostrobramskiej.

Kto wygrał?

Wczoraj w dodatkowem ciągnieniu Wielkanocnem 34 polskiej loterji państwowej wygrane padły na numery następujące:

20,000 zł. na nr. 179461.

Po 5000 zł. na n-ry: 1835 29379 49399 54685 157389 166410 182607 187561.

Po 2000 zł. na n-ry: 2760 7093 16340 43095 48617 78566 136153 135675 143096.

Po 1000 zł. na n-ry: 5178 6125 10030 10619 11551 12532 16342 16557 17107 19654 19881 26083 31135 31879 35200 39560 41971 45274 51430 54957 55935 63985 64359 65271 69898 72196 75116 73857 75171 77744 79479 84066 84186 87418 89643 90279 93670 98457 100282 100995 100996 102872 103579 105410 106115 105258 107754 108764 109240 112426 115441 113760 116308 122963 127118 128547 131655 1333659 136134 136985 37414 138145 141932 142343 144922 146195 146206 146274 147495 148175 148838 150387 155185 155705 157620 158579 158948 161417 163022 163457 165631 166935 168753 169193 171238 171576 172460 174447 177690 178302 178429 179434 179455 179955 180566 180827 182364 187522 190246 191619 192109.

GIEŁDA PIENIĘŻNA

Dewizy: Belgja 89.87, Holandja 360.75, Londyn 26.27, Uowy Jork (kabel) 5.30,75, Oslo 131.95, Paryż 35.01, Praga 21.96, Szwajcarja 173.05, Sztokholm 135.40, Berlin 213.45.

Papiery procentowe: 7 proc. poż. stabilizacyjna 61.98—62.00, 4 proc. państw. poż. premjowa dolarowa 50.50, 5 proc. konwersyjna 56.00.

Akcje: Bank Polski 96.00 (w żądaniu), 95.50 (w placeniu), Warsz. Tow. fabr. cukru 23.25, Węgiel 11.00, Starachowice 28.50.

CHARLES BARRY

Tajemnica Willi Mroków

Przekład Janiny Zawisza - Krasuckiej

121)

— Potem — opowiadał dalej Gilmartin — Aussie, który naogół nie jest głupi, zorjentował się odrazu, że trzeba jakoś upozorować nagle zniknięcie pana Tretheway'a, poszedł więc do garażu po dwuosobowe auto. Obydwaj z Hooky'm — o czem świadczą ślady stóp — zepchnęli auto ze skały, nie podejrzewając, że tak prędko zostanie ono znalezione, uprzednio zaś w aucie ukryli pugilares pana Tretheway'a, nie badając jednak jego zawartości, bo wówczas znaleźliby szyfrowaną wiadomość, którą Newbold oddał panu Tretheway'owi. Następnie rzucili do morza futro. Futro to zawsze było na statku, gdyż pan Tretheway kładł je na siebie podczas zimniejszych nocy. Najwidoczniej nie chciał używać do tego celu nowego futra, lękając się go zniszczyć. Zapomniany oddawna portfelik do kart wizytowych, był w kieszeni, pan Tretheway bowiem zupełnie zapomniał o jego istnieniu i nigdy go stamtąd nie wyjmował.

— Boże święty! — zawołał Duncan — gdyby przypływ nie był taki wielki, to obydwaj z Liddellem znaleźlibyśmy się na wybrzeżu wówczas, gdy tamci załatwiali się z tem nieszczęsnem autem.

— Bardzo możliwe — odparł detektyw z uśmiechem — ale trzeba liczyć się z tem, że gdyby nie było przypływu, całe to zdarzenie nie miałoby miejsca. W każdym razie przypuszczam, że złoczyńcy byli w garażu w tej samej chwili, kiedy panowie wchodziliście do willi.

Twarz Duncana spochmurniała,

— Co się działo później, nie jest zupełnie wyjaśnione — rzekł po chwili Gilmartin. —W każdym razie Hooky i Aussie upewnili się, że w szmuglerskich ich operacjach nie przeszkodzi im policjant z St. Minfred. Okazuje się, że obydwaj wkrótce wyjechali, jeden samochodem Newbolda, drugi zaś autem Hooky'ego i spotkali statek na umówionem miejscu, oczekujący wyładowania towaru. Burza właśnie przycichła, a złoczyńcy po drodze dostrzegli leżące na brzegu zwłoki marynarza z zatopionego przed kilku dniami statku. Przybywszy do Portu Kellan, Hooky wpadł na cudowny pomysł przebrania marynarza w garnitur pana Tretheway'a. Newbold był o tyle lekkomyślny, że wyznał, iż jego pracownicy w sklepie wiedzą, dokąd pojechał, Hooky zaś postanowił oskarżyć kupca o morderstwo pana Tretheway'a, o czem miały świadczyć odnalezione zwłoki. Właśnie Hooky własnoręcznie związał trupowi ręce, jeden zaś z członków załogi założył mu sznury na nogi.

— Okazuje się, że następnie Aussie autem Hooky'ego pojechał do Londynu ze szmuglowanym towarem. W każdym razie przyjechał do Londynu w niedzielę. Wstąpił zaraz do sklepu Newbolda, aby się przekonać, czy pracownicy istotnie wiedzą, gdzie jest ich szef. Tymczasem pan Tretheway począł działać zbyt szybko. Pochwalił się przed napastnikami zaraz nazajutrz, że w biurku zostawił papiery, świadczące o szmuglowaniu jedwabiu i sacharyny, które mogły naprowadzić policję na ślad afery przemytniczej. Hooky natychmiast postanowił papiery te za wszelką cenę wydobyć. Jeden z napastników, który uprowadził pana Duncana, miał przylepioną fałszywą bródkę, którą później znalazłem w kajucie. Bródka ta miała świadczyć, że napadu dokonał Newbold. Dalsze wydarzenia są panu Duncanowi znane.

— Tak — odparł Duncan, pocierając dłonią czoło. — Najprzód ujrzałem tysiące gwiazd, a potem ogarnęły mnie nieprzebyte ciemności!

— Złoczyńcy doszli do wniosku, że stan pana Duncana jest dość poważny — opowiadał dalej Gilmartin. — Sternik szmuglerskiego statku, który miał niewielkie pojęcie o chirurgji, stwierdził, że pan Duncan napewno wkrótce umrze, więc Hooky wpakował go do auta Newbolda, które było przechowywane gdzieś w ukryciu i zawiózł go do Londynu, sądząc, że tak będzie najbezpieczniej. Wyrzucił potem nieprzytomnego na Maida Vale, auto postawił na Ham Common, w pobliżu mieszkania Newbolda.

— Nie rozumiem tylko — odezwała się Kitty — dlaczego szmuglerzy przetrzymywali ojca i pana Newbolda na statku?

— Poprostu w tym celu, aby podkreślić, że oni właśnie byli przywódcami bandy, zajmującej się szmuglem narkotyków — odpowiedział Gilmartin. — Próbowali nawet obiecywać zyski z tego szmuglu, lecz napróżno. Żaden z nich nie chciał takiej umowy podpisać. Newbold nawet wyznał mi, że miał już zamiar zawrzeć taką umowę, ale ponieważ pan Tretheway odmówił, postanowił pójść za jego przykładem

(D. c. n.)

Przyszłość jest ciemna...

Przyszłość jest ciemna

W gęstej mgławicy międzynarodowej sytuacji należy zestawić kilka drogowskazów, któreby przynajmniej w przybliżeniu pozwoliły rozpoznać się w tych ciemnościach; zatem:

1) Niemcy nie zrobią żadnych ustępstw w sprawie okupacji zdemilitaryzowanej strefy.

2) Poza Francją nikt w Europie nie godzi się na sankcje antyniemieckie.

3) Społeczeństwo francuskie jest całkowicie pochłonięte kampanją wyborczą i gabinet obecny oczekując na wynik wyborów nie chce i nie może zająć zdecydowanego stanowiska.

4) Anglja ciągle jeszcze odgrywa rolę pośrednika i gorąco pragnie doprowadzić Francję i Niemcy do jakiegoś kompromisu.

Reszta jest milczenie — jak mówi Hamlet. Mamy wprawdzie aż dwa plany zbudowania „nowego pokoju", ale żaden z nich nie można nazwać ostatecznym. Jest to raczej próba nakreślenia układów, któreby złagodziły istniejące napięcie.

Zajmiemy się najpierw bardzo zresztą interesującym **planem francuskim** którego zasadniczy zręb jest już znany.

Dzieli się on na dwie części: pierwsza dotyczy organizacji europejskiego pokoju, — druga dąży do odbudowania Locarna na nowych podstawach.

Miałaby więc powstać sui generis europejska **federacja**, naturalnie z włączeniem Rosji, którąby posiadała własną siłę wykonawczą w postaci oddziałów wojskowych oddanych do dyspozycji Ligi Narodów. Wrazie, gdyby państwo uczestniczące w federacji dopuściło się niesprowokowanej agresji, nastąpiłaby automatycznie interwencja tej międzynarodowei policji — któraby wręcz uderzyła na państwo napastnicze. Nie jest to pomysł nowy, — a trudność jego realizacji, na którą wskazywano przed czterema laty, gdy pierwszy raz była o nim mowa, — pozostała niezmieniona. Nie łatwo istotnie urządzić technicznie operacje strategiczne oddziałów wojskowych porozrzucanych w różnych krajach Europy i bardzo od siebie oddzielonych. Pomoc nie byłaby ani prędka, ani zbyt skuteczna. Zanimby **siły federalne pojawiły się na placu boju, kraj napadnięty byłby już opanowany i zniszczony przez przeciwnika.**

Ale Francji chodzi głównie o przywrócenie prestiżu Ligi Narodów, której bezsilność okazała się w całej pełni wobec konfliktu abisyńskiego.

Czy utworzenie policji międzynarodowej skrzepi i ozywi Ligę Narodów — niewiadomo; — jest to maszyna działająca bardzo powoli i tak zależna od dobrej woli wszystkich swoich członków, że użycie jej jako narzędzia dla przywrócenia prawa, — wydaje się niemożliwe, — zwłaszcza, gdy w grę wchodzą interesy jednego z mocarstw. Projekt francuski ma zatem wartość teoretyczną, gdyż może być urzeczywistniony tylko na podstawie idealnych przesłanek, które może nigdy istnieć nie będą.

Realniej przedstawia się sprawa nowego Lokarna, obejmującego Francję, Anglję, Włochy, Belgję, któreby sobie wzajemnie gwarantowały bezpieczeństwo swoich granic i nienaruszalność swoich terytorjów. Tu stoi na przeszkodzie problemat abisyński. Włochy weszłyby do nowej kombinacji tylko pod warunkiem uchylenia wszelkich sankcyj i oddania w ich ręce całej Abisynji. To żądanie jest jednak niemożliwe do przyjęcia dla Anglji, której afrykańskie interesy będą poważnie zagrożone przez usadowienie się Italji w górnym biegu Nilu i u jego źródeł. Ostatnia dyskusja w parlamencie angielskim dowodzi bezapelacyjnie, że całe angielskie społeczeństwo jest zgodne w ocenie problematu abisyńskiego, i mówcy wszystkich odcieni zarzucali gabinetowi Baldwina, że postępuje zbyt miękko i nie poskramia zaborczych zapędów Mussoliniego. Rozszerzenie sankcyj na dostawę nafty, stanęło zatem znowu na porządku dziennym, i komitet 13-tu, który swoje obrady ciągle odraczał, został zwołany dla tej właśnie sprawy. Bez Włoch zaś, nowe Locarno nie ma znaczenia i pomnożyłoby tylko już istniejące komplikacje.

—

Trzeba jeszcze zwrócić uwagę na pewne wydarzenia w Europie środkowej, których silne refleksy na całość polityki międzynarodowej już są widoczne. Austrja zaprowadziła u siebie powszechną służbę wojskową, — a jeżeli nie mylą wszystkie oznaki, Węgry pójdą niebawem za jej przykładem. **Jest to niezawodnie nowe naruszenie traktatów, — na wzór niemiecki,** oczywiście w mniejszych rozmiarach, ale także dowód, że i mniejsze państwa nie lękają się następstw swoich — w zasadzie — nielegalnych poczynań. Przeciwko zarządzeniom austrjackim zaprotestowała tylko Mała Ententa, ale jej energiczne wystąpienie **nie zrobiło najmniejszego wrażenia na rządzie austrjackim,** który wie doskonale, że o jakichkolwiek sankcjach nawet mowy być nie może, tembardziej, że ostatni jego krok został uczyniony w pełnem porozumieniu z Włochami i za ich wyraźnem zezwoleniem.

Zresztą **niezawisłością Austrji** interesują się także Francja i Anglja, a ponieważ wprowadzenie powszechnej służby wojskowej posłuży niezawodnie do skuteczniejszej obrony tej niepodległości, zachodnie mocarstwa zachowają się spewnością biernie wobec faktu dokonanego, który im dogadza.

Ale gmach traktatów kruszy się dalej, a próby powstrzymania tego procesu zgóry skazane na niepowodzenie.

—

Przyszłość jest ciemna, — i zależy od całego szeregu ubocznych zagadnień, co do których nikt jeszcze nie wie, jak się rozwiążą. Zależy zatem od wyniku francuskich wyborów, i od załatwienia konfliktu abisyńskiego, i od takiej czy innej orjentacji angielskiej opinji publicznej i od dalszej ewolucji hitleryzmu i od wielu innych równie nieznanych czynników. W tych warunkach i nasza polityka musi być nastawioną na taktykę wyczekującą. Przedewszystkiem zaś musimy iść drogą, która dąży do tego, aby nigdy i pod żadnym warunkiem nie dopuścić, iżby gdziekolwiek decydowano o nas bez nas, i abyśmy byli zaskoczeni przez postanowienia, powzięte poza nami; przytem rozumie się samo przez się, — że Polska pozostanie wierna swoim sojuszom i wszystkie przyjęte na terenie międzynarodowym zobowiązania spełni.

Niemcy o roli Polski

po dniu 7 marca

Zamierzona podróż premjera Kościałkowskiego do Budapesztu i wizyta łotewskiego ministra spraw zagranicznych Muntersa w Polsce **wzbudzają duże zainteresowanie Niemiec** i dają im temat do specjalnej interpretacji.

Korespondent warszawski „Volkischer Beobachter", omawiając w dłuższym artykule obecną politykę zagraniczną Polski, twierdzi, że aktywność Polski w ostatnich czasach **stoi w związku z nową orjentacją Polski (?)**

Polska, wyzyskując skutki decyzji niemieckiej z 7 marca, chciałaby przenieść punkt ciężkości swej polityki **nad Bałtyk i dąży do współpracy państw między Bałtykiem a morzem Czarnem.**

Pierwszym celem porozumienia jest stworzenie ententy bałtyckiej, do której przyłączyćby się mogła i Litwa, gdyby w międzyczasie doszło do **odprężenia stosunków polsko-litewskich,** co korespondent uważa za rzecz możliwą. Wobec prowokacyjnego zachowania się Francji po 7 marca, Polska wystąpiwszy w Londynie z protestem przeciwko gwałceniu mniejszych państw, zyskała tem samem moralny asumpt do tego, aby stanąć na czele grupy mniejszych państw. Jej protest w Londynie spotkał się z **pełnem uznaniem tychże państw.**

Polska dąży — zdaniem autora — do stworzenia jednolitego frontu państw północno - wschodnich, który powitany byłby niewątpliwie sympatycznie przez Anglję. Jeżeli uda się Polsce ten cel osiągnąć na północy, ułatwi jej to **zadanie i w południowo-wschodniej Europie.**

Są to narazie jeszcze tylko możliwości, lecz możliwości, zdaniem autora, **bardzo silne i realne, mające wszelkie szanse realizacji.**

Sytuacja ludności żydowskiej w Karczewie

Pod powyższym tytułem donosi żydowski „Nasz Przegląd":

Zarząd Gminy Wyznaniowej Żydowskiej w Karczewie komunikuje:

Od stycznia rb. na terenie tut. gminy ukazali się agitatorzy antysemiccy i znajdując podatny grunt wśród miejscowej młodzieży doprowadzili do ekscesów antyżydowskich. Poraniono kilku żydów, wyrzucono ze sklepów żydowskich znajdujące się tam towary, powybijano szyby w miejscowej bóżnicy i w domach prywatnych. Początkowo zareagowano aresztowaniami, lecz rychło zwolniono napastników i od tego czasu ludność żydowska wystawiona jest na łaskę i niełaskę chuliganerji. Bicie przechodniów żydów, wybijanie szyb w domach żydowskich jest na porządku dziennym i codziennem zjawiskiem. Policja, będąca w bardzo małej ilości, nie może sobie radzić, wobec dużej ilości dobrze zorganizowanej szajki łobuzerskiej. Doszło do takiego stanu, że żydzi od zmierzchu wogóle nie pokazują się na ulicy, chowając się do domów i zamykając okiennice.

Prócz awantur, bicia szyb i uszkodzeń cielesnych, rozpoczęto gwałtowną agitację za bojkotowaniem sklepów żydowskich. Osada Karczew liczy około 1200 rodzin chrześcijańskich i 150 rodzin żydowskich. Oddawna ludność żydowska utrzymywała się z targów i jarmarków. Obecnie w każdą niedzielę, grupki młodzieży wraz z agitatorami zamiejscowymi, odwiedzają okolicznych chłopów i zabraniają im kupować u żydów. Jarmarki odbywają się w poniedziałki i od kilku tygodni specjalni delegaci uważają, aby nie kupować u żydów. Chłopi są nawet przymusowo wyprowadzani ze sklepów żydowskich, o ile ktoś raczy wejść do tego sklepu. Doprowadza to do zupełnej ruiny miejscowych drobnych kupców, żyjących w tej osadzie i niemogących obecnie znaleźć miejsca zarobkowania w innej miejscowości.

Ludność żydowska wobec tego stanu jest zupełnie bezbronna i nie jest pewna jutra. Za każdem ukazaniem się jakiejś grupki z agitatorami chowa się ludność żydowska do mieszkań, a niektórzy boją się spać, lecz czuwają przez cała noc.

Policja miejscowa robi co może, a na kilkakrotne interwencje Zarządu Gm. została wzmocniona na dzień lub dwa, lecz nie jest przygotowana na wypadek większych rozruchów.

Bezrobocie na całym świecie

Stopniowy spadek bezrobocia w większości krajów

Statystyki Międzynarodowego Biura Pracy wykazują od trzech już lat stopniowy spadek bezrobocia w większości krajów. Dane cyfrowe, zebrane za kwartał bieżący, wskazują, iż **polepszenie sytuacji na rynku pracy trwa w dalszym ciągu w wielu krajach, aczkolwiek w rozmiarach dość skromnych**

Z porównania zestawień cyfrowych wynika, iż w **Austrji** liczono 321.529 bezrobotnych w marcu 1936 r. wobec 334.658 w marcu 1935 r., w **Anglji i Irlandji** liczono 2.016.578 bezrobotnych w marcu 1936 r. wobec 2.272.107 w marcu 1935 r.; w **Belgji** liczono 162.166 bezrobotnych w styczniu 1936 r., wobec 212.713 w styczniu 1935 r.; w **Italji** liczono 120.147 bezrobotnych w marcu 1936 r. wobec 107.011 w marcu 1935 r.; w **Holandji** liczono 184.8.. bezrobotnych w marcu 1936 r. wobec 195.951 w marcu 1935 r.; w **Szwajcarji** liczono 118.530 bezrobotnych w styczniu 1936 r. wobec 93.800 w styczniu 1935 r.; w **Czechosłowacji** liczono 267.471 bezrobotnych w lutym 1936 r. wobec 303.253 w lutym 1935 r. w **Australji** liczono 59.992 bezrobotnych w grudniu 1935 r. wobec 80.097 w grudniu 1934 r.; w **Kanadzie** liczono 24860 bezrobotnych w styczniu 1936 r. wobec 29.284 w styczniu 1935 r.; w **Szwecji** liczono 93.708 bezrobotnych w lutym 1936 r. wobec 112.404 w lutym 1935 r. w **Stanach Zjednoczonych** liczono 16.7 proc. bezrobotnych w stosunku do ogółu ludności w lutym 1936 r. wobec 20 proc. w lutym 1935 r.; w **Niemczech** liczono 2.863.109 bezrobotnych w marcu 1936 r. wobec 3.250.464 w marcu 1935 r.; w **Bułgarji** liczono 44.498 bezrobotnych w lutym 1936 r. wobec 35.597 w lutym 1935 r., w **Gdańsku** liczono 20.959 bezrobotnych w marcu 1936 r. wobec 21.077 w marcu 1935 r.: w **Hiszpanji** liczono 748.810 bezrobotnych w lutym 1936 r. wobec 753.955 w lutym 1935 r.; w **Estonji** liczono 2.101 bezrobotnych w marcu 1936 r. wobec 3.721 w marcu 1935 r. w **Finlandji** liczono 20.591 bezrobotnych w marcu 1936 r. wobec 22.590 w marcu 1935 r.; we **Francji** liczono 528.624 bezrobotnych w marcu 1936 r. wobec 544.567 w marcu 1935 r.; w **Węgrzech** liczono 57.916 bezrobotnych w lutym 1936 r. wobec 54.368 w lutym 1935 r.; w **Japonji** liczono 346.168 bezrobotnych w listopadzie 1935 r. wobec 360.104 w listopadzie 1934 r.; w **Łotwie** liczono 8.392 bezrobotnych w marcu 1936 r. wobec 8.078 w marcu 1935 r.; w **Norwegji** liczono 40.236 bezrobotnych w lutym 1936 r. wobec 36.557 w lutym lutym 1935 r.; w **Polsce** liczono 472.004 bezrobotnych w lutym 1936 r. wobec 498.806 w lutym 1935 r.; w **Rumunji** liczono 17.040 bezrobotnych w styczniu 1936 r. wobec 16.523 w styczniu 1935 r.; w **Szwajcarji** liczono 119.795 bezrobotnych w marcu 1936 r. wobec 102.910 w marcu 1935 r.; w **Jugosławji** liczono 27.624 bezrobotnych w lutym 1936 r. wobec 27.218 w lutym 1935 r.

Jak wynika z powyższego zestawienia poprawa na rynkach pracy zaznacza się w większości krajów, aczkolwiek spadek bezrobocia odbywa się przeważnie w skromnych rozmiarach Naogół jednak zjawisko to świadczy o złagodzeniu kryzysu i poprawie konjunktury gospodarczej, co w niektórych krajach, jak np. w Anglji, zaznacza się zupełnie wyraźnie i mocno.

Or.

NA MARGINESIE

Ryby morskie

JAKO ŚRODEK SPOŻYWCZY

Dla odżywiania nie wystarcza tylko obecność podstawowych składników spożywczych t. zn. białka, tłuszczu, węglowodanu, soli mineralnych i wody. Pokarm musi zawierać jeszcze pewne, dopiero w ostatnich czasach zbadane i w drobniutkich ilościach występujące substancje takie, jak lipoidy, cholesterynę i lecytynę, nadto witaminy, wreszcie pewne pierwiastki, jak fosfor, żelazo i jod, i to w wystarczającej ilości. Brak substancyj tych przez czas dłuższy, albo występowanie ich w niedostatecznej ilości pociąga za sobą poważne następstwa chorobowe.

Wymogom tym, stawianym środkowi żywnościowemu ze strony lekarskiej, odpowiada w sposób doskonały pokarm, mało stosunkowo u nas używany, mianowicie ryba morska. Inaczej jednakowoż przedstawia się sytuacja w krajach takich, jak Anglja lub Holandja, w których ryba morska jest masowym wprost można powiedzieć ludowym środkiem spożywczym.

U nas w grę wchodzi w pierwszym rzędzie śledź, ale także i inne ryby, poławiane na Bałtyku. Zawierają one dużo białka, a nadto ryby tłuste, jak w pierwszym rzędzie śledź, bogate w lipoidy, cholesterynę, lecytynę i witaminy. Najcenniejszem źródłem witaminowem jest, jak wiadomo, tran rybi, stosowany tak chętnie przez pedjatrów. W rybie morskiej znajdujemy jednak równie i wapń, fosfor, żelazo i jod, szczególnie zaś zawartość tego ostatniego pierwiastka czyni z ryby morskiej specjalny pokarm dla cierpiących na „wole".

Znaną jest rzeczą, że jod stanowi doskonały środek dla zwalczania „wola" i fakt zmniejszania się ilości chorych na tę chorobę, w miarę oddalania się od gór do morza przypisuje się zawartości jodu w glebie i pożywieniu.

W ocenie środka żywności w grę wchodzi nietylko skład chemiczny i wartość biologiczna, ale także i dobry smak, zapach, łatwostrawność i przyswajalność pokarmu. Otóż smakosze wszystkich krajów przypisują rybom morskim te właśnie właściwości w dużym stopniu. Zważyć przytem należy, że mięso ryb nie zawiera prawie żadnych substancyj niestrawnych jak ścięgien, czy tkanki łącznej.

Ponieważ mięso ryb chudych, dzięki swej wielkiej przyswajalności, szybko przechodzi przez żołądek, wobec tego podnoszono, jako zarzut, że nie syci ono głodu tak dobrze, jak mięso bydła rzeźnego. Można temu jednak łatwo zaradzić przez smarzenie ryb w tłuszczu i dodawanie jarzyny, kartofli smarzonych i chleba. Dla ludzi wszakże pracujących umysłowo, dla sportowców i ludzi o słabym względnie chorym żołądku ta właśnie wada będzie szczególnie w porze letniej — bardzo cenną zaletą.

Wnętrzności ryby nie wchodzą wprawdzie w grę, jako masowy środek odżywczy, niemniej jednak nie można im całkiem odmówić znaczenia. Tak np. wątroba wątłusza daje tak bogaty w witaminy, niezbędny dla leczenia krzywicy tran rybi, a ości ryby zawierają obficie sole wapnia i fosforu. Doskonałą potrawę stanowi również zupa rybna.

Wymienione wyżej zalety świeżego mięsa ryb morskich odnoszą się naogół i do ryb konserwowanych, wysalanych i marynowanych, aczkolwiek wszystkie te zabiegi w pewnym, niedużym zresztą stopniu obniżają nieco wartość odżywczą ryb. Ale to samo dotyczy również i wysalanego mięsa rzeźnego. Wysuszanie jednakowoż i wędzenie zmienia mięso tych ryb w znacznie mniejszym stopniu. Dlatego też słusznie śledzie wędzone, szproty, wędzone flądry i inne ryby morskie znajdują tak duże rozpowszechnienie, jako środek odżywczy.

Chorób ryb morskich, któreby mogły zaszkodzić człowiekowi, nie mamy. Jedynie tylko rozkład gnilny ryb martwych mógłby spożywającego je narazić na szkodę. Jednakże wysoko dziś już rozwinięta technika transportowa i konserwacyjna czyni takie nieszczęśliwe wypadki bardzo rzadkiemi; to samo zresztą, tylko jeszcze częściej, zdarzyć się może i z innemi środkami odżywczemi.

Dla odżywiania człowieka chorego okazały się ryby morskie środkiem zupełnie wskazanym, zwłaszcza w cukrzycy, w chorobach żołądka i jelit, w schorzeniach nerwowych i skórnych. W djecie chorych ryby morskie powinny odgrywać dużą rolę. Jeszcze większą rolę odgrywać powinny w odżywianiu ludzi zdrowych, co jak już wyżej zaznaczyłam, w krajach nadmorskich dzieje się na dużą skalę i to z korzyścią dla zdrowia i odżywienia ludności.

J. Ś.

PROGRAM RADJOWY

„MISSA SOLEMNIS" W PROGRAMIE WIELKIEGO CZWARTKU

W Wielki Czwartek Polskie Radjo transmituje z Filharmonji Warszawskiej o godz. 20.30 wspaniałe dzieło Ludwika von Beethovena pt. „Missa Solemnis" w wykonaniu orkiestry Filharmonji Warszawskiej i chóru imienia Palestriny z Budapesztu.

Będzie to po dłuższej przerwie pierwsza transmisja radjowa z sali Filharmonji Warszawskiej.

WIELKI CZWARTEK, 9 KWIETNIA

6.30 Pieśń poranna i gimnastyka. 6.50 Muzyka lekka. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.15 Muzyka (płyty). 13.10 Chwilka gospodarstwa domowego. 13.15 Sonata Kreutzerowska Ludwika v. Beethovena w wyk. Bronisława Hubermana — skrzypce (płyty). 15.15 Wiadomości o eksporcie polskim. 15.20 Wiadomości giełdowe. 15.25 Życie artystyczne i kulturalne Śląska. 15.30 Sekstet Jadwigi Klechniowskiej. 16.00 Audycja dla dzieci starszych pt. „Wiosna w puszczy i na wielkich wodach". 16.15 Koncert religijny z Konserwatorjum warszawskiego. 16.45 Utwory na wiolonczelę z tow. fortepianu w wyk. Zofji Adamskiej. 17.00 „Mieszczaństwo polskie w dziejach i życiu narodu" Rola mieszczaństwa lwowskiego w dziejach Polski — odczyt wygł. dr. Aleksander Czołowski. 17.15 Vkoncert z cyklu „Najpiękniejsze sonaty Mozarta" Wykonawca: Leopold Muenzer. 17.50 Pogadanka aktualna. 18.00 Koncert symfoniczny (płyty). 18.30 „Jezus Chrystus" — odczyt wygł. ks. dr. Bolesław Rosiński. 18.45 Ave Maria (płyty). 19.00 Karlikowa poczta. 19.20 Koncert reklamowy. 19.35 Wiadomości sportowe. 19.45 Pogadanka aktualna. 20.00 Powszechny Teatr wyobraźni: premjera słuchowiska pt. „Piotr Skarga" 20.30 Koncert Stowarzyszenia miłośników dawnej muzyki z Konserwatorjum Warszawskiego. 22.15 Koncert symfoniczny w wyk. Ork. P. R. pod dyr. Feliksa Rybickiego. 23.05 Skrzynka francuska.

KRONIKA ZAGŁĘBIA

KALENDARZYK

9 Czwartek	Dziś Marji Kleofasowej Jutro Ezechiela Wschód słońca 5 m. 3. Zachód „ 18 m. 29.

Kina w Sosnowcu grają dziś

ZAGŁĘBIE: „Marzące usta".
EDEN: „Tajemnica expresu nr. 6".
PALACE: Wkrótce „Róża" Żeromskiego.

—xx—

× **Z KASY BRATNIEJ.** Pełniący dotychczas obowiązki dyrektora Kasy bratniej Zagłębia Dąbrowskiego p. Lewkowicz wyjechał w ub. wtorek do Warszawy na zajmowane poprzednio stanowisko w Zakładzie ubezpieczeń. Ponieważ wybór b. posła Al. Bienia na stanowisko dyrektora Kasy bratniej nie został dotychczas zatwierdzony przez Ministerstwo opieki społecznej, kierownictwo kasy sprawuje obecnie prezes zarządu p. Oraczewski. W piątek, t.j. jutro Kasa bratnia zawiesza urzędowanie do wtorku dn. 14 bm.

× **TO SIĘ RZADKO ZDARZA.** Charakterystyczny objaw zaobserwowano w tegorocznym tygodniu przedświątecznym. Oto od wczesnego rana w ub. wtorek do późnych godzin popołudniowych wczorajszego dnia policja nie zanotowała na terenie całego powiatu Będzińskiego żadnego wypadku, ani też nie przyjęła zameldowania o najmniejszej kradzieży. Okresy takie, na terenie Zagłębia Dąbrowskiego, gdzie, jak wykazuje statystyka, co dziesiąty mieszkaniec jest przestępcą, zdarzają się bardzo rzadko.

× **KOŁO ABSOLWENTÓW SZKOŁY RZEMIEŚLNICZO - PRZEMYSŁOWEJ** w Sosnowcu zaprasza kolegów bezrobotnych na zebranie w dniu 14 kwietnia na godz. 10 do lokalu szkolnego przy ul. Kilińskiego 25 — dla omówienia wspólnego możliwości uzyskania zatrudnienia oraz spraw bieżących.

Teatr Miejski w Sosnowcu

Przez cały Wielki Tydzień teatr nieczynny.

Bilety na świąteczne przedstawienia nabywać można wcześniej w firmie W. Czechowski, 3 Maja 8.

Dnia 12 bm. (I dzień świąt) kasa teatru czynna od godz. 2.30 popoł.

Dnia 13 bm. kasa teatru czynna od godz. 11 rano do 1 popoł. i od godz. 3 popoł. do końca przedstawień.

—xx—

× **WALNE ZEBRANIE CZŁONKÓW ZWIĄZKU ZAW. PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH PRZEMYSŁU I HANDLU ZAGŁĘBIA DĄBR.** W sobotę, dn. 18 bm. o godz. 18 w pierwszym terminie, a wrazie nieprzybycia na zebranie conajmniej połowy członków, tego samego dnia o godz. 18.30 — w drugim terminie odbędzie się w Domu społecznym w Sosnowcu (ul. Żytnia 10) walne zebranie członków Związku zaw. pracowników umysł. przemysłu i handlu Zagłębia Dąbrowskiego z następującym porządkiem obrad: przeczytanie protokułu zebrania organizacyjnego związku; sprawozdanie tymcz. zarządu Związku; uchwalenie wysokości wpisowego i stałej opłaty członkowskiej; uchwalenie budżetu Związku, wybory członków zarządu Związku, komisji rewizyjnej i sądu koleżeńskiego, wolne wnioski. Ze względu na doniosłość pierwszego walnego zebrania Związku i aktualnych spraw, dotyczących bytu i stanowiska społecznego pracowników umysłowych — obecność wszystkich członków jest b. pożądana.

× **ZARZĄD KOŁA MŁODZIEŻY PRACOWNICZEJ** przy oddziale Polskiego Związku zawodowego pracowników przemysłowych i handlowych Rz. P. w Sosnowcu zawiadamia zarówno członków Koła jak i wszystkich zainteresowanych, że stałe dnie i godziny urzędowania zarządu są: poniedziałki, środy i piątki od godz. 19 do 21. Zarząd urzęduje w lokalu własnym przy ul. Sienkiewicza nr. 17a I p. Równocześnie zarząd Koła zawiadamia, że w dniu 18 bm. urządza w Sosnowcu w lokalu Związku, ul. Sienkiewicza nr. 17aherbatkę towarzyską. Po zaproszenia członkowie Koła zechcą się zgłaszać w podanych wyżej terminach. Informacje telefoniczne tel. nr. 3-02.

× **ZARZĄD ZWIĄZKU MŁODZIEŻY PRACUJĄCEJ „JEDNOŚĆ W SOSNOWCU** zawiadamia swych członków, że w dniu 12 bm. o godz. 18 odbędzie się tradycyjne „Jajko" w lokalach własnych. Uprasza się o liczne przybycie.

„Tydzień" POLSKIEGO CZERWONEGO KRZYŻA

W dniach od 1 do 10 czerwca r.b. odbędzie się na terenie całego kraju doroczny „Tydzień" Polskiego Czerwonego Krzyża.

W okresie „Tygodnia" odbędzie się szereg imprez propagandowych, akademij, odczytów, koncertów, pochodów i t.d. Celem akcji będzie dalsze powiększenie liczby członków PCK.

W poszczególnych miejscowościach powstają już komitety lokalne „Tygodnia", które przygotowują program imprez na swych terenach. W skład komitetu honorowego „Tygodnia" wejdą przedstawiciele rządu, wojska, duchowieństwa, organizacyj społecznych i t.d.

—oOo—

× **„DANCING — BRIDGE — PIOSENKA".** Chcąc przyjść z pomocą licznym bezrobotnym m. Czeladzi — młodzież saturnowska urządza w dn. 14 bm. w salonach Klubu urzędników Tow. „Saturn" „Dancing — bridge — piosenkę" z atrakcjami. Zarówno cel, jak i ustalona renoma tego rodzaju imprez, urządzanych przez ruchliwą i uspołecznioną młodzież Saturna daje rękojmię, że i tym razem salony Klubu zapełnią się doborowem towarzystwem społeczeństwa starszego i młodzieży akademickiej Zagłębia i okolic. Początek o godz. 20. Bilety w cenie 2 i 1.50 zł. (studenckie) można nabywać u gospodarzy oraz przy wejściu wyłącznie za okazaniem zaproszenia. Komunikacja autobusowa i tramwajowa z Sosnowcem do godz. 24.

Przed Zjazdem mieszczańskim

NA ODSŁONIĘCIE POMNIKA J. KILIŃSKIEGO W WARSZAWIE

Przygotowania do zjazdu na Kongres mieszczański i odsłonięcie pomnika Kilińskiego w Warszawie, są już w całej pełni. Wszystkie oddziały biur podróży, kioski Ruchu i chrześcijańskie Zrzeszenia rzemieślnicze w całej Polsce (1000 placówek), zaopatrzone będą w karty uczestnictwa Ligi popierania turystyki, dające prawo do 30% zniżki kolejowej, t. zn., że podróż do Warszawy uczestnicy zjazdu odbędą za biletem normalnym, powrócą zaś bezpłatnie. Karty uczestnictwa będą ważne od 17 do 22 kwietnia.

—xx—

× **KOBIETOM NIE WOLNO SPRZEDAWAĆ ALKOHOLU.** W dniu 27 bm. wchodzą w życie przepisy zakazujące kobietom zajmowania się sprzedażą napojów alkoholowych do spożycia na miejscu. Wprowadzenie w życie tych przepisów pociągnie za sobą zredukowanie całej rzeszy t. zw. barówek, miksterek i innych pracownic tego rodzaju.

× **ŻYCZENIA ŚWIĄTECZNE.** Przypominamy, że życzenie świąteczne wyrażone najwyżej w 5 słowach, nie licząc adresu, daty i podpisu można wysyłać jako druki za opłatą 5 gr. Innym sposobem przesyłania życzeń świątecznych są telegramy okolicznościowe. Opłata za 15 słów wynosi tylko 1 zł., a dopłata za doręczenie na ozdobnym blankiecie 50 gr.

Komunikacja lotnicza

W OKRESIE ŚWIĄTECZNYM

W czasie tegorocznych świąt Wielkiejnocy komunikacja lotnicza na linjach, obsługiwanych przez PLL „Lot", nie ulegnie przerwie i ruch na wszystkich linjach powietrznych odbywać się będzie normalnie. Zatem zarówno w pierwszym jak i w drugim dniu świąt odbywać się będą loty na linjach Warszawa — Katowice, Warszawa — Kraków, Warszawa — Lwów, Warszawa — Poznań — Berlin, w drugim dniu świąt zaś ponadto na linji Lwów — Czerniowce — Bukareszt, jak w każdy poniedziałek.

—oo—

Wielki Zjazd do Worochty

NA ŚWIĘTA WIELKANOCNE

We wszystkich biurach podróży i kioskach Ruchu cieszą się dużem powodzeniem karty uczestnictwa Ligi popierania turystyki na zjazd świąteczny do Worochty, organizowany przez LPT pod hasłem „Wielkanoc w Czarnohorze".

Piękna pogoda, wspaniałe warunki śnieżne na Howerli i Czarnohorze, atrakcyjne wycieczki koleją leśną do Foreszczenki, wreszcie tanie i dogodne warunki pobytu w miejscowych pensjonatach, oto dlaczego spędzenie świąt na Huculszczyźnie stanie się najlepszym wypoczynkiem dla spragnionych słońca i powietrza mieszkańców miast.

Karty uczestnictwa LPT dają prawo do 66% zniżki kolejowej, t. zn. do Worochty płaci się dwie trzecie ceny biletu normalnego, powrót zaś następuje bezpłatnie.

Ważność kart uczestnictwa od 8 do 15 kwietnia b.r.

—xx—

× KOORDYNACJA OPIEKI NAD ZDROWIEM PUBLICZNEM. Zakład Ubezpieczeń Społecznych polecił ubezpieczalniom społecznym na terenie całego kraju, aby opracowały z udziałem rad lekarskich i przedstawicieli władz administracyjnych plany współdziałania z instytucjami państwowemi, samorządem terytorjalnym i specjalnemi organizacjami społecznemi w zakresie wzajemnego wykorzystania urządzeń leczniczych dla opieki nad zdrowiem publicznem.

× KONKURS NA PIEŚNI GÓRNICZE I HUTNICZE. W wyniku konkursu, ogłoszonego z inicjatywy dyr. inż. hr. W. Sagajłło przez Kuratorjum finansowe Akademji Górniczej w Krakowie, na polskie pieśni górnicze i hutnicze, otrzymał Komitet konkursowy 11 tekstów pieśni, z których 10 otrzymano drogą konkursu, 1-ą drogą zakupu tekstu. Obecnie ogłasza Kuratorjum finansowe Akademji górniczej drugą część konkursu, na teksty muzyczne do uzyskanych tekstów literackich. Konkurs otwarty jest dla muzyków narodowości polskiej. Utwory zaopatrzone godłem, z nazwiskiem i adresem autorów w zamkniętej kopercie, należy nadsyłać pod adresem: „Konkurs pieśni górniczych i hutniczych", prof. dr. W. Goetel, Kraków, Wybickiego 1a. Termin nadsyłania tekstów muzycznych upływa z dniem 30 czerwca 1936. Teksty muzyczne mają być opracowane jako melodje jednogłosowe lub zharmonizowane.

× ZAMACH SAMOBÓJCZY. Wczoraj wapiła się w celu samobójczym esencji octowej 23-letnia Kornela Kusińska, zamieszkała w Sosnowcu przy ulicy Pustej 23. Denatkę przewieziono na kuracje do szpitala. Przyczyna zamachu samobójczego nieznane.

Roczne walne zgromadzenie Banku

Spółdzielczego w Sosnowcu

Dnia 3 bm. odbyło się zebranie sprawozdawcze Banku Spółdzielczego w Sosnowcu, przy udziale licznie zgromadzonych udziałowców. Zebranie zagaił prezes Rady Nadzorczej p. B. Jędralski. Powitawszy przedstawicieli Banku Polskiego, pp. dr. Dykę i prok. p. Piekarczyka oraz dyr. Banku Zw. Spółek Zarobkowych p. Urbankowskiego, wezwał zebranych do uczczenia przez powstanie i chwilę milczenia, pamięci ś. p. Marszałka J. Piłsudskiego oraz zmarłych w okresie sprawozdawczym członków Banku. Następnie na przewodniczącego zebrania zaproponował p. dr. Wiłyńskiego, który skolei poprosił na asesorów pp.: L. Sztukę i Fr. Hamankiewicza, a na sekretarza p. B. Szymańskiego.

Przed odczytaniem porządku obrad p. przewodniczący udzielił głosu p. dyr. Urbankowskiemu, który m. in. zaznaczył, że obserwując działalność Banku Spółdzielczego, może śmiało twierdzić, że cieszy się on najlepszą opinją, jest dobrze i fachowo prowadzony, co stanowi gwarancję rozwoju Banku.

Po odczytaniu protokułu zeszłorocznego walnego zgromadzenia przez p. Szymańskiego sprawozdanie bilansowe złożył kierownik Banku p. B. Hyla, a z ogólnej działalności zarządu p. nacz. Fr. Mroczkiewicz; z działalności Rady Nadzorczej pp.: L. Kalkowski i B. Jędralski.

Ze sprawozdań tych wynika, że obroty Banku stopniowo się zwiększają, a wiele kapitałów zamrożonych dało się upłynnić. Obrót w roku ubiegłym wynosił koło 3 miljonów złotych. Wkłady oszczędnościowe stale powiększają się i wynosiły w końcu roku 1935 przeszło 170 tysięcy. Zysk za rok sprawozdawczy wynosi zł. 4.100.92, z której to kwoty od pisano, w myśl statutu, odpowiednie sumy na kapitał zasobowy, amortyzację ruchomości, nieruchomości itp.

Pozostały czysty zysk w sumie 772.23 zł. — w myśl wniosku władz Banku, który referował p. T. Olearczyk — zebrani uchwalili doliczyć do kapitału zasobowego. Sprawozdanie zarządu i Rady Nadzorczej zebrani przyjęli jednogłośnie, udzielając władzom Banku absolutorjum. Następne punkty referowali: p. Fr. Korpak o wyborach uzupełniających do Rady Nadzorczej, a pp. S. Sztuka i L. Kalkowski wnioski władz Banku.

W końcu dokonano przez aklamację wyboru 3 członków Rady Nadzorczej, do której weszli ponownie pp.: W. Dyrka, B. Jędralski i L. Kalkowski.

W sprawie wyborów

DO WYDZIAŁÓW WOJEWÓDZKICH

W związku z wysuwanemi wątpliwościami, czy przy wyborach na członków wydziału wojewódzkiego wymagana jest dla ważności wyboru absolutna większość głosujących, Ministerstwo spraw wewnętrznych wyjaśniło tę sprawę na podstawie obowiązujących przepisów. Zgodnie z przepisami rozporządzenia ministra spraw wewnętrznych w sprawie wojewódzkich i powiatowych organów kolegjalnych administracji ogólnej, za wybranych na członków wydziału powiatowego uważa się trzech kandydatów którzy w kolejnym porządku otrzymali największą liczbę głosów. Żaden przepis nie ustala, że dla wybrania członka tady wojewódzkiej konieczna jest absolutna większość. Za tą interpelacją przemawia również przepis, w myśl którego wybory członków wydziału wojewódzkiego są stosunkowe, proporcjonalność bowiem wyklucza stosowanie zasady większości absolutnej.

Strajki w Polsce

Według ostatnich danych Głównego Urzędu statystycznego, w ciągu ostatniego kwartału 1935 r. zanotowano na terenie całej Polski 285 strajków, które objęły ogółem 1.424 zakłady przemysłowe. Liczba strajkujących wynosiła 88.671 osób, liczba straconych robotniko-dni 422.307.

Z ogólnej liczby strajków przypada na przemysł budowlany 42, na włókienniczy 38, na metalowy 35, na mineralny 27, na drzewny 23, na rolnictwo i przemysł spożywczy po 21 strajków, na przemysł odzieżowy 20, na górnictwo 13, oraz na hutnictwo i przemysł poligraficzny po 4 strajki.

Największa liczba zakładów, objętych strajkiem, przypada na przemysł odzieżowy, mianowicie 483 zakłady, największa liczba strajkujących — na górnictwo, mianowicie 54.984 osób.

—oOo—

Siedmioletnia cyganka zbiegła z obozu

utopiła się w Przemszy

W dniu 23 ub. m. wydobyto z Przemszy pod Mysłowicami zwłoki dziewczynki, liczącej około siedmiu lat. Dopiero po upływie dwóch tygodni udało się policji zidentyfikować zwłoki topielicy i ustalić okoliczności śmierci.

Są one wręcz sensacyjne. Denatka była cyganiątkiem i **zbiegła krytycznej nocy z obozu cygańskiego pod Sosnowcem w obawie przed karą cielesną.**

Błądząc wśród ciemności, **dziecko wpadło w nurty rzeki**, najprawdopodobniej w miejscu, gdzie łączy się Czarna Przemsza z Białą. Niesione wartkim prądem kilkaset metrów, zwłoki **zahaczyły o nadbrzeżne krzaki:** zaczepiły się o nie chustką dziewczynki. Wobec tego powstała w czasie dochodzeń **hipoteza o uduszeniu, odpada.**

Natomiast przypuszczenia, co do licznych śladów bicia po całem ciele znalazły potwierdzenie: **dziecko było systematycznie katowane przez swego ojca**, a w obawie przed dalszemi aktami znęcania się, uciekło.

Nazwisko tragicznie zmarłej brzmi **Aza Kutra.**

Rodzice denatki zostaną pociągnięci do odpowiedzialności karnej za brak należytej opieki nad dzieckiem i znęcanie się nad niem.

§ Z SALI SĄDOWEJ §

O podrzucenie dziecka

Na wokandzie Sądu okręgowego w Sosnowcu znalazła się sprawa 21-letniej Józefy Grudniówny z Zagórza, oskarżonej o porzucenie kilkumiesięcznego dziecka.

Przed niespełna dwoma laty Grudniówna nawiązała znajomość z robotnikiem Antonim Mazurem z Mysłowic. Owocem tej znajomości było dziecko. Grudniówna, nie mając środków na utrzymanie dziecka, udała się do mieszkania narzeczonego, prosząc go, by dotrzymał słowa i ożenił się z nią. Kiedy Mazur prośbie dziewczyny odmówił, Grudniówna złożyła u stóp jego dziecko i odeszła. Dowiedziawszy się jednak następnego dnia, że ojciec nie zaopiekował się dzieckiem i że zostało ono umieszczone w przytułku, Grudniówna odebrała je stamtąd i zabrała do siebie.

Sąd, biorąc pod uwagę okoliczności łagodzące, skazał Grudniównę na 6 miesięcy więzienia z zawieszeniem kary na okres 2 lat.

Z żywych świń

WYRYWAJĄ SZCZECINĘ NA SZCZOTKI

Szereg skarg otrzymał kurator Zrzeszenia kupców trzody chlewnej na częste wypadki przywożenia świń z powyrywaną szczeciną.

Najprawdopodobniej wskutek braku dobrego dozoru w wagonach grasują przedsiębiorcze indywidua, wyrywając szerść na szczotki, a kupcy niewinnie pociągani są do odpowiedzialności za okaleczanie zwierząt.

W tej sprawie wdrożono obecnie dochodzenie i zwrócono się do dyrekcji PKP, aby wzmocniła nadzór w wagonach.

DOTYCHCZAS 5% DZIECI KSZTAŁCI SIĘ W SZKOŁACH POLSKICH; 30% POBIERA TYLKO NAUKĘ JĘZYKA POLSKIEGO, A 65% NIEMA MOŻNOŚCI UCZENIA SIĘ JĘZYKA OJCZYSTEGO — ZATEM KONIECZNA WASZA OFIARNA POMOC!

OFIARY

Zł. 5 (pięć) na Łódź Podwodną składa Romuald Dymarski.

Zł. 2 (dwa) na biedne dzieci składa B. Błotniewski.

Zł. 5 (pięć) na „Święcone" dla biednych do dysp. ks. prob. Iankowskiego składają Drostwo Zawadzcy.

GŁOSY PUBLICZNE

Komunikacja autobusowa

GRODZIEC — BĘDZIN

Szanowny Panie Redaktorze!

W rubryce „Głosy Publiczne" Kurjera Zachodniego z dnia 7 bm. zamieszczony został głos „Pasażera", wołającego o obniżenie ceny biletów za przejazd autobusem na odcinku Będzin — Grodziec.

Jako zainteresowany współwłaściciel przedsiębiorstwa autobusowego, proszę Szanownego Pana Redaktora o udzielenie mi gościny na łamach swego poczytne pisma dla odpowiedzi.

Prawdą jest, że przed kilku tygodniami na łamach prasy uskarżał się na przedsiębiorstwo moje ten sam bezimienny pasażer, co jednak nie jest równoznaczne ze skargami mieszkańców Grodźca i okolic, którzy nie mają powodu do skarg, jako że przedsiębiorstwo moje ściśle stosuje się do przepisów, zapewniających pasażerom stałą i pewną komunikację.

Co do zarzutu pobierania przez przedsiębiorstwo moje „fantastycznych" cen za przewóz, wyższych „o całe 250%" w porównaniu z cenami innych przedsiębiorstw, to wypada mi stwierdzić, że obliczanie nie jest ścisłe, albowiem jeżeli tramwaje, jak wynika z przytoczonych przez „pasażera" przykładów, pobierają opłatę w stosunku 7.5 grosza za km., a autobusy na trasie Sosnowiec — Częstochowa 5 gr. za km., to liczba większa „o całe 250%" od wyżej podanych, wyniosłaby w pierwszym wypadku 26.25 „ w drugim wypadku — 17.5 grosza, podczas gdy sam autor tej kalkulacji zarzuca mi pobieranie 12.5 grosza za kilometr.

Mniejsza jednak o matematykę „pasażera", gorzej, że w twierdzeniach swoich mija się z prawdą, a mianowicie:

Trasa Będzin — Grodziec wynosi 4.9 km. do kościoła, 5.8 km. do poczty i 6.2 km. do ulicy 3 Maja, cena zaś za przejazd w każdym z tych wypadków wynosi 50 groszy.

Niezależnie od tego na trasie tej istnieją bilety ulgowe w bloczkach na dziesięciokrotny przejazd, który w tym wypadku wynosi 35 groszy do kościoła, lub 40 gr. dalej poza kościół w Grodźcu.

Ceny ustalone dla przedsiębiorstwa mojego nie są dowolne, ulegają bowiem zatwierdzeniu przez Urząd wojewódzki, i oczywiście zależne są od cen benzyny, oleju, gum, od wysokości podatku drogowego itp.

Zgodnie z warunkami koncesji, autobusy na trasie tej kursują punktualnie, niezależnie od frekwencji i zdarza się często, zwłaszcza w dni świąteczne, że obrót całodzienny nie wystarcza na pokrycie kosztów zużytej benzyny.

Okoliczność, że zarząd tramwajów obiecał obniżyć cenę przejazdu z Będzina do Czeladzi do 20 groszy, nie jest argumentem, przemawiającym za zniżką cen w mojem przedsiębiorstwie.

Nawiasem prostuje, że przejazd z Będzina do Czeladzi tramwajem kosztuje niekoniecznie 30 groszy, ale również i przeważnie 35 groszy, zależnie od przystanku, na którym się wsiądzie.

Co ma na myśli „pasażer", pisząc o szkodliwej sielance pomiędzy firmą „Dziedzic i Ska" a miarodajnemi „czynnikami", które wbrew zalecanej akcji zniżkowej bezlitośnie krzywdzą mieszkańców, nie staram się dociec, może to właśnie zrobią „czynniki".

W nadziei, że Szanowny Pan Redaktor nie odmówi zamieszczenia tego mojego głosu w swem piśmie, pozostaję z wysokim szacunkiem

Józef Dziedzic.

Będzin, dnia 8 kwietnia 1936 roku.

Budżet Zawiercia

na rok 1936-37

Uchwalony budżet Zawiercia na r. 1936-37, na jednem z ostatnich posiedzeń Rady miejskiej w Zawierciu uległ pewnym poprawkom i zmianom, a to w związku z oddłużeniem miasta. Budżet ten Rada na onegdajszem posiedzeniu przyjęła i zatwierdziła poprawki.

Budżet Zawiercia na r. 1936-37 przedstawia się następująco:

Wydatki zwyczajne: zarząd ogólny zł. 139.125.27, majątek komunalny zł. 5.089.85, spłata długów zł. 2.000, drogi i place publiczne zł. 17.472.89, pomiary i plany rozbudowy miasta zł. 2.502.88, oświata zł. 56.583.44, zdrowie publiczne zł. 103.857.39, opieka społeczna zł. 72.129.39, popieranie rolnictwa zł. 300. popieranie przemysłu i handlu zł. 2.000, bezpieczeństwo publiczne zł. 55.270.04, różne zł. 3.017, razem zł. **459.348.15.**

Wydatki nadzwyczajne: przedsiębiorstwa komunalne zł. 100.000, drogi i place publiczne zł. 220.000, zdrowie publiczne zł. 360.000, opieka społeczna zł. 25.035.94, różne zł. 9996.000, częściowa spłata niedoboru zł. 29.214.91, razem zł. **1.730.270.85**

Dochody zwyczajne: majątek komunalny zł. 11.689.56, przedsiębiorstwa komunalne zł. 97.539.30, subwencję i dotację zł. 24.922.55, zwroty zł. 4.512, opłaty administracyjne zł. 8.950, opłaty za korzystanie z urządzeń i zakładów dobra publicznego zł. 2.500, dopłaty zł. 8.000, udział w podatkach państwowych zł. 40.000, dodatki do podatków państwowych zł. 189.000, podatki samoistne zł. 15.000, różne zł. 2.591, razem **zł. 404.633.41**

Dochody nadzwyczajne: subwencje i dotacje zł. 1.684.983.59, pożyczki zł. 100.000, razem zł. 1.784.983.59. Zestawienie ogólne: wydatki zwyczajne złotych 459.348.15, wydatki nadzwyczajne złotych 1.730.270.85. razem wydatki zwyczajne i nadzwyczajne zł. 2.189.619, dochody zwyczajne zł. 404.635.41, dochody nadzwyczajne zł. 1.784.983.59, razem dochody zwyczajne i nadzwyczajne złotych 2.189.619.

Naskutek oddłużenia Zawiercia, niedobór budżetowy na r. 1936-37 na sumę zł. 160.111.38 odpadł **i budżet został zrównoważony.**

Zaznaczyć należy, że do budżetu nie wstawiono żadnej sumy na kulturę i sztukę.

Obrady ojców Zawiercia

Umorzenie długów miejskich

W ub. wtorek odbyło się posiedzenie Rady miejskiej w Zawierciu pod przewodnictwem p. prezydenta Szczodrowskiego.

Wtorkowe posiedzenie było pracowitym wieczorem Rady miejskiej. Po przyjęciu protokułu z ostatniego posiedzenia, p. prezydent Szczodrowski złożył Radzie wyczerpujące sprawozdanie z posiedzenia centralnej komisji oszczędnościowo - oddłużeniowej, które odbyło się w Zawierciu.

Jak wiadomo, na posiedzeniu tem z ramienia Magistratu Zawiercia brał udział p. prezydent Szczodrowski. W wyniku konferencji miastu została umorzona poważna suma długów, bo zł. 2.738.000. Sprawozdanie p. prezydenta radni przyjęli oklaskami.

Następnie klub radnych odbudowy gospodarczej złożył wniosek wyrażający prezydentowi uznanie za unormowanie gospodarki miejskiej oraz za starania dla dobra miasta.

Na przewodniczącego komisji rewizyjnej jednogłośnie wybrano p. dyr. Aleksandra Erbego, na zastępcę ks. kanon. Bolesława Wajzlera. Następnie Rada miejska uchwaliła zwrócić się do Ministerstwa sprawiedliwości w sprawie przejęcia administracji miejskiego aresztu w Zawierciu, a to w związku z poważnemi kosztami, jakie z tego tytułu ponosi zarząd miejski.

Dodać należy, że areszt w Zawierciu jest raczej więzieniem, w którem przebywają skazani na dłuższe kary.

Pod koniec posiedzenia uchwalono regulaminy dla Rady miejskiej i komisji rewizyjnej, które referowali pp.: dyr. Erbe i Mendraszek

Bestjalskie pobicie gajowego

lasów olkuskich

W dniu 7 bm. do szpitala olkuskiego przywieziono gajowego lasów olkuskich, 45-letniego Piotra Śmigielskiego z ciężkiemi obrażeniami na całem ciele i złamaniem lewego przedramienia.

Bestjalskie pobicie gajowego miało tło następujące:

Śmigielski natknął się na grupę ludzi, wykopujących pniaki w lesie miejskim bez zezwolenia i polecił im opuścić las.

W czasie sprzeczki kopiący pniaki **rzucili się na gajowego, bijąc go styliskami od siekier i kopaczkami aż do nieprzytomności.** Pozatem gajowemu zabrano rewolwer i laskę.

Zaalarmowana policja zatrzymała sprawców w osobach mieszkańców Podlipia, gm. Bolesław: Stefana Osieckiego, Andrzeja Piętę, Andrzeja Wilka i Annę Królówne.

Rewolwer został odebrany.

SPORT i WYCHOWANIE FIZYCZNE

Obrady motocyklistów

OKRĘGU ŚLĄSKO-DĄBROWSKIEGO

W świetlicy Kolejowego Przysposobienia wojskowego w Katowicach przy udziale prezesów i kapitanów sportowych klubów odbyło się nadzwyczajne posiedzenie zarządu Śląsko - Dąbrowskiego Okręgowego Związku motocyklowego, na którem omówiono w obecnej dobie bardzo aktualne i żywotne sprawy sportu motocyklowego, a mianowicie:

1) sprawę wydatnego obniżenia opłat rejestracyjnych i opłat na rzecz Funduszu drogowego oraz obniżenie ceny za środki napędowe.

2) sprawę wyłączenia z wojewódzkich referatów samochodowych kompetencji do przeprowadzenia egzaminów na kierowców motocyklowych i powierzenie tych czynności władzom sportu motocyklowego.

3) uzgodniono sprawę wydawania przez tutejszy Okręg tryptyków i licencyj sportowych. Uzgodniono terminy kalendarza sportowo - turystycznego klubów tutejszego Okręgu który w roku bieżącym wykazuje wiele ciekawych imprez.

Omówieniem tych największych i najciekawszych imprez na terenie Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego zajmiemy się w dniach najbliższych.

21 maja dzień Okręgowych Związków piłkarskich

Zarząd Polskiego Związku piłki nożnej uchwalił, że dzień OZPN w całej Polsce odbędzie się dnia 21 maja br. W tym dniu związki okręgowe mają prawo dysponować wszystkimi piłkarzami całego okręgu, nie wyłączając graczy ligowych.

Jak wiadomo, na mocy uchwały walnego zebrania PZPN, dzień ten odbędzie się zamiast zmienionego „Dnia PZPN".

Międzynarodowe mecze piłkarskie

W poniedziałek wieczorem na posiedzeniu zarządu Polskiego Związku piłki nożnej uchwalono rozegrać w dniu 6 września w Białogrodzie międzypaństwowy mecz piłkarski z Jugosławją o puhar króla Piotra.

Tego samego dnia ma się odbyć drugi mecz z reprezentacją Łotwy. Oczywiście przeciwko Łotwie wystąpiłby zespół rezerwowy.

Sprawa terminowa meczu z Niemcami nie została jeszcze zdecydowana.

Mecz z Danją prawdopodobnie odbędzie się dnia 4 października.

Cracovia — Budai F. C.

Na święta Wielkanocne sprowadza Cracovia budapeszteńską drużynę Budai F. C., które rozegra w pierwszy dzień świąt spotkanie z Cracovią, a w drugi dzień z Garbarnią.

Iskra (Siemianowice) — Unja

W drugi dzień świąt dn. 13 bm. o godz. 16 rozegrane zostanie na stadjonie STS „Unja" koleżeńskie spotkanie piłkarskie między KS „Iskra" (Siemianowice) a drużyną gospodarzy.

O godz. 14 odbędzie się przedmecz rezerw powyższych klubów.

Kronika gospodarcza

KARY ZA SPÓŹNIONY WYKUP ŚWIADECTW PRZEMYSŁOWYCH. Pomimo zabiegów sfer gospodarczych Min. skarbu nie zgodziło się na darowanie skutków wynikających z ar. 181 odr. podatkowej tym płatnikom którzy świadectwa przemysłowe na rok bieżący nabyli w okresie od 1 do 15 stycznia br. Należy zauważyć, że art. 181 ord. podatkowej przewiduje karę grzywny do wysokości trzykrotnej należności za świadectwo lub 3-krotnej należności między ceną właściwego i ceną posiadanego świadectwa.

DOK PŁYWAJĄCY O POJEMNOŚCI 100 TYS. TON W GDAŃSKU. Jedna ze stoczni okrętowych w Gdańsku kończy budowę olbrzymiego doku pływającego o pojemności około 100.000 ton. Wnętrza doku oraz urządzenia techniczne są ostatnim wyrazem techniki.

BILANS DEKADOWY BANKU POLSKIEGO. W ciągu trzeciej dekady marca zapas złota Banku Polskiego wzrósł o 0,2 milj. zł. 426,7 milj. zł., zapas zaś pieniędzy zagranicznych i dewiz powiększył się o 0,9 milj. do 26,3 milj. Zapas monet srebrnych i bilonu zmniejszył się o 17,8 do 28,8 milj. zł. Płatne zobowiązania spadły o 31,9 do 155,4 milj. zł. Obieg biletów bankowych wzrósł o 44 do 978,8 milj. zł. Pokrycie złotem wyniosło 40,42 proc., przekraczając normę statutową o przeszło 10 punktów.

KRONIKA OLKUSZA

× **WIECZORNICA PASYJNA.** W lokalu Stow. młodz. męskiej przy ul. Mickiewicza w Olkuszu, pod protektoratem ks. Mazura, urządzona została „Wieczornica pasyjna".

× **ODCZYT.** W sali Zw. rezerwistów w Olkuszu, prof. A. Wiatrowski wygłosił odczyt o zabytkach olkuskich, poświęcając m. in. więcej uwagi kościołowi parafjalnemu (z XIV w.) i słynnemu tryptykowi, którego dwa skrzydła zostały obecnie odnowione.

× **Z DZIAŁALNOŚCI TOW. OGRÓDKÓW DZIAŁKOWYCH.** Pod przewodnictwem burmistrza Majewskiego, odbyło się walne zebranie członków Tow. ogródków działkowych w Olkuszu. W ciągu roku sprawozdawczego ogrodzono, uprawiono i nawodniono teren miejski (obok rzeźni) o obszarze 4 ha pod ogródki, których urządzono w liczbie 40 po 400 m. kw. Ogródki urządzone są wzorowo, obsadzone drzewkami owocowemi i morwowemi. Oczywiście z ogródków korzystają wyłącznie bezrobotni, dla których pomoc w tym kierunku jest b. znaczna. Na zebraniu dokonano wyboru władz pp.: burmistrz Majewski — prezes, J. Podworski — I wiceprezes, inż. Małek — II wiceprezes i kierownik techniczny ogródków.

„CZUWAJ“ DODATEK HARCERSKI

ROK II
Nr. 54

Historja 44 zagł. druż. harcerzy

im. Bolesława Prusa w Sosnowcu

We wrześniu 1916 r. przy Wyższej szkole Realnej w Sielcu powstaje drużyna skautowa im. wieszcza Adama Mickiewicza i wkrótce otrzymuje liczbę IV-tej. Szerokie horyzonty ideowe napięte przez twórców skautingu, czy nią tak wielkie wrażenie, taki pęd do tej pracy ogarnia młodzież, że **jedna trzecia uczęszczających do szkoły** wstępuje do drużyny.

Piekącą wtedy kwestją było rozstrzygnięcie przynależności drużny: **POS. czy ZHP.?** Drużyna rozstrzygnęła na korzyść tej ostatniej przekonana, że tylko, według słów wieszcza, Razem młodzi przyjaciele!" da się osiągnąć pożądane wyniki. Drużynowym jest **druh Bogobowicz.**

Rok 1917 — drużynowym zostaje druh **Usarek, który nadaje „Czwórce" wysoki kierunek ideowy** i techniczny i nawiązuje bliski kontakt z władzami szkolnemi. Wysiłki jego dają owoce jeszcze po opuszczeniu przez niego drużyny, kiedy w czas wodzowania druha Sieradzkiego „Czwórka" mimo braku szarż nie upada dzięki swemu życiu.

Rok 1918—19 i jego wstrząsy mają duży wpływ na drużynę i poziom jej pracy — która upada. Drużynowy Pillich mało żżyty (przybył z Pabjanic) mimo starań nic nie może dokonać. Także i druh Zarzycki mimo poświęceń do konkretnych rezultatów nie dochodzi. Harcerzy **„ciągnie" na front** pragnienie złożenia ofiary dla Ojczyzny, pragnienie żołnierskiej służby. Poszli.

Z przybyciem druhów z wojska dn. 6 lutego 1921 r. razem z entuzjazmem i radością pada mnóstwo projektów. Drużyna zaczyna znów żyć. W r. 1922 drużynowy Glejt urządza wycieczkę do Ząbkowic. W tymże roku następuje zakupienie budynku dla Gimnazjum.

Za druha **Rajzmana** drużyna dochodzi do normalnego poziomu. W tym czasie drużyna uprawia dziedzinę krajoznawczą pod kierunkiem druha Jakubowicza. Odbywają się wycieczki do Okradzionowa i Bystrej.

Pracę od samego początku bo od zastępu począzszy zaczyna **d-h Gubała**, który pracując z wielkim poświęceniem doprowadza drużynę do rozkwitu (po raz trzeci). Lata 1925—26 są już latami najpomyślniejszego rozwoju. Następuje szereg wycieczek, drużyna bierze udział w Zlocie hufca (k-Niwki). Drużynę inspekcjuje 8.10. 26 r. d-h Korek.

Przez lata 1927-28 drużyna choć idzie nabranym pędem, ale widać upadek w pracy (drużynowy d-h Tuszyński). R. 1929 (d-h Knapik) jest rokiem ubogiego poziomu.

Rusza drużynę w 1930 r. **d-h. Staśko** który jej narzuca formalnie inicjatywę pracy. Zbiórki, wieczornice dla rodziców i harcerzy, kursy w Pile pod Trzebinią, obóz wędrowny do Lipowa i Tęczynka, pierwszy obóz stały pod namiotami w Orawce, wyborowe umundurowanie — oto świadectwo ówczesnej tężyzny drużyny.

Drużyna w tym czasie otrzymuje numerację 44 ZDH. im. Bolesława Prusa (od patrona gimnazjum). Ten poziom utrzymuje drużynowy **Unterberg** (r. 1931) załamuje się jednak za d-ha Stinca. Począwszy od drużynowego Puchalskiego poziom pracy stopniowo się podnosi (r. 1933). **Dwa obozy w Krempnej** k-Jasła i w **Leluchowie** k-Muszyny przyczyniają się wybitnie do tego.

W roku 1934 komendę obejmuje d-h Gaudyn, który urządzeniem obozu w **Łopusznej** kończy swą pracę harcerską.

Obecnie **drużynowym jest Zenon Ziembiński.** W r. ostatnim 9-ciu harcerzy odbyło obóz zimowy w **Zwardoniu** urządzono zastępowy raid narciarski na szlaku: Jeleśnia — Korbielów — Pilsko — Rajcza — Zwardoń.

Drużyna liczy **45 ludzi pracujacych w 4 zastępach.** Hasłem 44-tej jest: **„Nie liczba, ale wartość moralna i praca niech o nas świadczą.**

Z. Z.

Piękny rozwój

HARCERSTWA POLSKIEGO W PŁN. FRANCJI

Na odbytym w Lons zjaździe delegatów Kół przyjaciół harcerstwa polskiego w północnej Francji złożono doroczne sprawozdania z działalności tego okręgu.

Ze sprawozdań wynika, iż w ub. roku sprawozdawczym okreg liczył 18 Kół przyjaciół z liczbą 156 członków, zaś w 1935 r. 28 kół (o 10 więcej) z liczbą przeszło 800 członków (o przeszło 600 więcej).

Wytyczne pracy Kół przyjaciół na rok bieżący przedstawiają się jak następuje: 1) dbanie o rozwój istniejących drużyn, 2) wspieranie ich finansowo i moralnie, 3) propagowanie idei harcerstwa wśród wychodźtwa, 4) finansowanie obozów letnich.

Mimo cieżkich warunków, w jakich żyje nasze wychodźtwo we Francji ruch **harcerski wśród niego rozwiia się świetnie.**

W przededniu uroczystości

Ćwierćwiecza

W związku ze zbliżającemi się uroczystościami Chorągwi, zamieszczamy poniżej listę dzisiejszych instruktorów Chorągwi Zagłębiowskiej, która, w przeciwieństwie do szczupłej garści instruktorów sprzed laty — przedstawia kadrę odpowiadającą liczbie 4-ch tysięcy harcerzy zagłębiowskich.

Komenda Chor., w trosce o utrzymanie poziomu pracy organizuje corocznie — przy wydatnej pomocy koła przyjaciół Chorągwi — kursy instruktorskie, by w miarę wzrostu liczby drużyn mieć w pogotowiu rezerwy gotowe do zasilenia kierowniczego kręgu.

LISTA INSTRUKTORÓW CHORĄGWI ZAGŁĘBIOWSKIEJ

Harcmistrze: 1) Brzeziński Józef, 2) Czarnomski Zdzisław, 3) Czarnołeski Eugenjusz, 4) Datoń Donat, 5) Flak Władysław, 6) Korek Zygmunt, 7) Murski Cezary, 8) Piotrowski Stefan, 9) ks. Sobczyński Józef;

Podharcmistrze: 1) Bartnik Teodor, 2) Bernasik Wincenty, 3) Biskup Zygmunt, 4) Domagała Wacław, 5) Faszczewski Juljan, 6) Heine Marjan, 7) Hachulski Marjan, 8) Jakubowiec Bogusław, 9) Kaczmarczyk Marjan, 10 Kopański Stanisław, 11) Konieczko Stanisław, 12) Korek Roman, 13) Klimas Leon, 14) Kłosowski Kazimierz, 15) Kuciński Włodzimierz, 16) Molenda Marjan, 17) Nowak Edward, 18) Nowak Józef, 19) Opałko Włodzimierz, 20) Oruba Franciszek, 21) Poliszewski Aleksander, 22) Sobieraj Władysław, 23) Stanek Józef, 24) Stasiecki Eugenjusz, 25) Stachura Stanisław, 26) Sus Stanisław, 27) Szpajdel Gustaw, 28) Szwagrzak Czesław, 29) Śmigielski Józef, 30) Tyl Józef, 31) Trząski Stanisław, 32) Reroń Piotr, 33) Uhl Wiktor, 34) Walewski Remigjusz, 35) Woźniak Jan, 36) Woźniak Faustyn, 37) Ziembiński Zygfryd, 38) Żiółek Leon.

Harcerstwo ZNP. w Ameryce

SZKOLI INSTRUKTORÓW

W centralnej szkole instruktorskiej harcerstwa Związku Narodowego Polskiego — Cambridge Springs Pa — odbędą się w lecie rb. 2miesięczne wyższe kursy instruktorskie dla harcerek i harcerzy.

Kurs pierwszy (żeński i męski) będzie kursem samaryjanki (sanitarnym), zaś drugi — przeszkoleniowym na stopień ćwika.

Niezależnie od kursów wyższych w Cambridge Springs Pa, odbędą się w tym samy mczasie wstępne instruktorskie kursy okręgowe.

Zapoczątkowaniem szeregu tych kursów jest przeprowadzany obecnie harcerski kurs instruktorski w Chicago.

Przegląd prasy harcerskiej

Z DYSKUSJI NAD PRZYRZECZENIEM

Lwowski „Skaut" omawia w ostatnim numerze palącą kwestję „dobrego" przygotowania dnia przyrzeczenia. Druh H. B. z Orlej pisze:

„Przyrzeczenie na harcerzu winno wywrzeć miłe i pamiętne wrażenie. Warto doprawdy pomyśleć o razkładzie dnia (będzie to zazwyczaj niedziela lub święto). Trzy zasadnicze tony winny brzmieć w tym dniu: **miłość Boga, miłość Polski miłość bliźnich.** — Rano więc Msza św. z Komunją ochotników; **Chrystus** przecież to **najlepszy Druh i Przyjaciel.** Jemu to harcerz oddaje się w opiekę, Jego prosi o łaski i **dobrodziejstwa dla swych współdruhów,** instruktorów, rodziców... a przedewszystkiem serdecznie prosić winien najlepszego swego powiernika, **by Polsce błogosławił.**

Bez wątpenia nie będzie to dewocja! To robi na chłopcach wrażenie czyste, radosne i trwałe. — W tem spryt instruktora, by umiał zachęcić, — Boże broń nikogo nie zmuszać.

A teraz w izbie, sali, dziedzińcu, lesie, **akt przyrzeczenia.** Mówi się, że dobrze jest gdy jesteśmy sami. Twierdzę: niech towarzyszą rodzice, nauczycielstwo, ksiądz... władze harcerskie... goście... Bo to ma nie tylko swój urok, lecz i głęboki sens".

O UZUPEŁNIENIE PRAWA HARCERSKIEGO

Organ G.K.H. „W Kręgu Wodzów" zamieścił niedawno artykuł hm. J. Dąbrowskiego, w którym tenże zauważa — ze względu na skierowanie się ruchu ku młodzieży robotniczej — konieczność wprowadzenia nowego punktu prawa harcerskiego. Innego zdania jest reprezentant „Grupy Instruktorów krakowskich":

„Nie uważam za konieczne wprowadzanie aż nowego punktu prawa harcerskiego. Obowiązuje jednak pewna równomierność z prawem wiedzy narodowem, zwłaszcza w dziedzinie ogólnospołecznej".

Dochodząc jednak do wniosku, że jedynym pożadanem rozwiązaniem zagadnienia będzie:

„dodać do 3-go punktu prawa po komentarzu dotychczasowym (Harcerz jest pożyteczny i niesie pomoc bliźnim — przyp. Red.) słowa: „Harcerz jest pracowity i szanuje ludzi pracy. Harcerz stara się wykorzystywać każdą okazję, by zrobić coś wartościowego i szanuje pracę innych"

Uważam za konieczne zwrócić w 1 punkcie prawa uwagę na pracę zawodową i jej wartości dla Polski. Proponuję po dotychczasowych słowach komentarza 1 p. prawa (Harcerz służy Bogu i Polsce i sumiennie spełnia swoje obowiązki — przyp. Red.) umieścić: „Swą pracę zawodową wykonuje chętnie i sumiennie, a poczuciem twórczej jej wartości czuje się związanym z wszystkimi ludźmi pracy umysłowej i fizycznej".

Problem niezwykle ważny, gdy chodzi o dzień dzisiejszy. Z ujęcia, jednak redakcyjnego „uzupełnień" można jeszcze zauważyć ich formę płynną i nie ostateczną.

Pożegnanie

Z SERJI: OBOZY.

Wieś spała, gdy hufiec
Z pól rankiem przybieżył
I huknął pieśniami,
Hejnałem uderzył.

I runął przez jary
I haszcze i łozy
I w borze utonął,
I zapadł obozem.—

I jeno w niedzielę
w kościółku się jawił.
— Mówiono, że ponoć
Ktoś przewóz naprawił

Że... Zresztą, tych nowin
Prawiono tak wiele...
Aż wyszedł huf z boru
Z trębaczem na czele.

Choć ranek daleko
Nie tonie wieś we śnie,
Lecz żalem zawodzi,
Że poszli... tak wcześnie.

WITEŹ
harcerz Chor. Zagł.

Pamiątkowa księga

HARCERSTWA LUBELSKIEGO

Nakładem zarządu oddziału lubelskiego Związku Harcerstwa Polskieg ukaże się w najbliższym czasie w druku wydawnictwo pt. „Księga pamiątkowa 25-lecia Harcerstwa w Lubelszczyźnie".

Księga będzie zawierać nieopublikowane dotąd wspomnienia i dokumenty z lat 1911—36 i przyczyni się niewątpliwie do uzupełnienia bogatej historji Harcerstwa Polskiego.

Nadmienić należy, że Harcerstwo posiada już opracowaną przez p. Wacława Błażejewskiego obszerną swoją historję, jaką nie może się pochwalić poza nim żaden z istniejących ruchów młodzieżowych w Polsce.

Kronika Harcerska

„WESOŁYCH ŚWIĄT" — wszystkim swym Czytelnikom, Przyjaciołom i Współpracownikom przesyła — Red. dodatku „Czuwaja".

Z. H. P. Tegoroczny Zjazd Walny odbędzie się w dniach 23 i 24 maja we Lwowie.

DODATEK SPORTOWY. Najbliższy numer dodatku zostanie poświęcony dziedzinie sportów, uprawianych przez drużyny harcerskie Chorągwi zagłębiowskiej.

WYJAZD „HAODERÓW". W tych dniach wyjechały do harcerskich drużyn pracy pierwsze grupy bezrobotnych harcerzy z naszego terenu.

Z ŻYCIA HUFCA DĄBROWSKIEGO. Dąbrowski hufiec zamierza tego roroczny dzień św. Jerzego święcić b. uroczyście.

W ramach tego święta, zostanie poświęcony obraz patrona skautingu całego świata.

ZMIANA TERMINU ZLOTÓW HUFCÓW. W związku z 25-leciem został zmieniony termin uroczystości hufcowych (Złotów) z 24.5. na 17.5. 36 roku.

KAPITUŁA ODZNAKI „25-lecia". Zgodnie z regulaminem odznaki „25-lecia Harcerstwa w Zagłębiu Dąbrowskiem" Komenda Chorągwi powołała komisję Odznaki w składzie: Hm. St. Piotrowski, K. Nawrocki — prezes Koła b. skautów, Hm. Z. Czarnomski, Hm. E. Czarnołęski, Hm. Z. Korek.

ODPOWIEDZI REDAKCJI DODATKU „CZUWAJ"

W. Drh. Op.: Warzecki — Zawiercie, **Klekot** — Częstochowa, **prof. Mitka** — Olkusz. W myśl życzeń wyrażonych na Zjeździe pod adresem dodatku, donosimy, że regulamin Koła Opieki został pod adresem W.Druhów wysłany.

WP. W. Wstrzymujemy się od repliki. Najbliższy numer „Czuwaja" całkowicie to wyjaśni.

„Żelazny kanclerz" Bismarck
W ANEGDOCIE

W czasach, kiedy Bismarck, „żelazny kanclerz" był jeszcze w Berlinie referendarzem, bywał on często razem z przyjaciółmi zapraszany na tańcujące wieczorki do posła rosyjskiego Ribeapierre.

Na tych wieczorach tańcujących było bardzo przyjemnie, ale... głodno, Ribeapierre nigdy nie częstował niczem swoich gości.

Pewnego razu, na jednym takim wieczorze, Bismarck wyciągnął w pewnej chwili, z kieszeni jakąś małą paczuszkę i zaczął ją ostrożnie rozpakowywać. W paczce były dwa cienkie kawałki chleba z szynką.

Między jednym tańcem a drugim Bismarck najspokojniej w świecie zjadł swoją skromną kolację.

Na następnej „tańcówce" poseł rosyjski sam poczęstował swoich gości doskonałą kolacją, ale Bismarcka na niej nie było. Nie został zaproszony.

—

Kuzynka Bismarcka, hrabina Karolina von Bismarck - Bohlen namawiała pewnego dnia swego kuzyna, aby się ożenił.

— Dlaczego mam się ożenić? — zapytał ją Bismarck.

— Człowiek musi się w życiu kierować pewnemi zasadami, kiedy dobiega się pewnego wieku — czas już wstąpić w związki małżeńskie.

— Moje dziecko — uśmiechnął się Bismarck — gdybym chciał przez życie przejść z zasadami, to miałbym wrażenie, że idę wąską, nieprzystępną ścieżką w gęstym lesie i że w ustach trzymam ciężką rozpaloną do białości sztabę żelazną.

KŁOPOTLIWE PYTANIE

— Tatusiu, dlaczego samochody mają stylu numery?

— Żeby było wiadomo, do kogo należą.

— A do kogo należy PM 149837 PR?

NAWOZY SZTUCZNE oraz **ŚRODKI CHEMICZNE** do zwalczania chorób i szkodników roślin sprzedaje **Skład Materjałów Aptecznych i Farb M. JAGIEŁŁOWICZ i S-KA** HURT — DETAL 2019

Polecamy na nadchodzące święta:
DOBRE GRONOWE WINA w cenie od 3.20 za butelkę;
WINA OWOCOWE od zł. 1.50;
PIWO, PORTER i MIÓD, WÓDKI, KONIAKI, LIKIERY;
SZYNKI LITEWSKIE i EKSPORTOWE w puszkach;
ANDRUTY, ORZECHY, MIGDAŁY, DROŻDŻE SWIEŻE
I WSZELKIE TOWARY KOLONJALNE
KOZIOŁKÓW i JĘDRYCZEK
Sosnowiec, 3 Maja 21

NASIONA znanej dobroci od 40 lat. **CHEMIKALJA** PRZYBORY OGRODNICZE **Skład Apteczny R. BARCZYK** BĘDZIN, Kołłątaja 1, (róg Kościelnej)

DARMO
FLAKONIK PERFUM otrzyma u nas każdy klijent w czwartek, piątek, sobotę b.m.
„ADA" Modrzejowska 30 (HALE)
WODY KWIATOWE, najkorzystniej...

NA ŚWIĘTA
ZNAKOMITE CIASTA WIELKANOCNE:
MAZURKI w wielu odmianach
ORAZ
MAZURKI, WEDLA SĘKACZE, TORTY, BABY i PLACKI, SERNIKI i PRZEKŁADAŃCE
POLECA
CUKIERNIA **A. K. PEUCKER**
SOSNOWIEC, Modrzejowska 1. Tel. 14-11

Karty świąteczne bogaty wybór—za które opłata pocztowa wynosi 5 gr. (5 wyrazów).
Upominki świąteczne jak: komplety marmurowe na biurka, wieczne pióra od zł. 2.50 do 32.— zł. — ołówki automatyczne najnowsze systemy.
Zakopiańskie Wyroby Skórzane najtaniej kupić można
w **SKLEPIE POLSKIM** Będzin, ul. Małachowskiego 7.

Wystarczy jeden ruch ręki
by włączyć prąd. Posiadając kuchenkę elektryczną, gotujemy bez ognia, bez obawy wybuchu, bez paliwa, bez zapałek, czysto i szybko.

PAMIĘTAJ! nigdzie nie znajdziesz takiego wyboru!!!
WODY KWIATOWE — PERFUMY
Detal — Moc nowości, Piękne kompozycje **„SIŁA"** SOSNOWIEC HALE ROZWOJU — HURT
SMIGUSÓWKI Świąteczna zniżka cen!!!

MYDŁA Toaletowe
Pudry, Szminki Kasety, Piękne puderniczki, Smigusówki
Artykuły Kosmetyczne w wielkim wyborze najtaniej poleca: SKŁAD APTECZNY „UNITAS" SOSNOWIEC. PIŁSUDSKIEGO 24.

Zakłady Przemysłowo-Budowlane „DZWIGNIA" S. A. W SOSNOWCU

BILANS ZAMKNIĘCIA NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1935 ROKU

Stan czynny: 1) Place zł. 85.564.— 2) Budynki zł. 95.962,20. 3) Urządzenia techniczne zł. 62014.00. 4) Inwentarz zakładowy i biurowy zł. 11429.81. 5) Gotówka w kasie i bankach zł. 2754.75. 6) Papiery procentowe zł. 5265.— 7) Weksle w portfelu i inkasie zł. 5735.55. 8) Materjały zł. 23422.89. 9) Półfabrykaty zł. 3622.15. 10) Gotowe wyroby i towary zł. 11370.41. 11) Dłużnicy zł. 23151.54. 12) Sumy przechodnie zł. 3230.28. 13) Straty zł. 84323.42. Razem zł. 417846.—

Stan bierny: 1) Kapitał Zakładowy zł. 200000.— 2) Kapitał Amortyzacyjny zł. 88158.46. 3) Zobowiązania zł. 129181.92. 4) Sumy przechodnie zł. 505.62. Razem zł. 417846.—

RACHUNEK STRAT i ZYSKÓW ZA 1935 R.

Winien: 1) Saldo na Rachunku Strat i Zysków na dz. 1.1 1935 r. zł. 71642.62. 2) Stan remanentów wyrobów gotowych i półfabrykatów na dz. 1.1 1935 roku zł. 12514.81. 3) Koszta Fabrykacji zł. 63934.97. 4) Koszta ogólne zł. 29875.24. 5) Amortyzacja zł. 9651.76. 6) Inne straty zł. 7654.73. Razem zł. 195274.13.

Ma: 1) Osiągnięte ze sprzedaży wyrobów zł. 89870.94. 2) Wpływy różne zł. 3012.26. 3) Stan remanentów wyrobów gotowych i półfabrykatów na dz. 31.12 1935 r. zł. 14992.56. 4) Rezerwy podatków i inne wierzytelności zł. 3074.95. 5) Strata zł. 84323.42. Razem 195274.13

DROBNE OGŁOSZENIA

LOKALE

3 POKOJE
z wygodami do wynajęcia. Żeromskiego 12. tel. 2-95. 2260

DO WYNAJĘCIA
w nowym domu mieszkanie dwupokojowe z wszelkiemi wygodami. Tramwaj blisko. Tel. 2-81. Sosnowiec, Orla 5. 2166

TYTUS JAN
Kurzyński zgubił dowód osobisty wydany przez Starostwo w Będzinie. 2271

Różne

BYSTRA
Pensjonat D-ra Szarewskiego dla zdrowych i uzdrowieńców. Pokój z pięciorazowem utrzymaniem zł. 5 do 5 zł. 50. 951

REKLAMA JEST DZWIGNIĄ HANDLU!

KUPNO i SPRZEDAŻ

Pokost
farby, lakiery, pendzle desenie i najnowsze wzory po cenach najniższych poleca: Fr. Pietranek, Sosnowiec, ul. Mościckiego 15 — (vis a vis kościoła). 1921

LINOLEUM
chodniki, dywany poleca Biuro Techniczne „Meteor" Sosnowiec, Warszawska 6. 2273

SPRZEDAM
dom nadający się do rozbudowy w Sosnowcu, Małachowskiego 22 Zgłoszenia: Warszawa, Grochów, Chłopickiego 4-6, Kazimiera Skibińska. 2177

ZAKŁAD TAPICERSKI
Piotr Tomczyk — Sosnowiec, Nowopogońska 19. Poleca nowoczesne otomany, tapczany, fotele kanadyjskie. Robota pierwszorzędna. Ceny konkurencyjne. Warunki dogodne.

MAGAZYN MÓD „WIKTORJA"
Sosnowiec, ul. 3-go Maja 23 poleca na sezon wiosenny
KAPELUSZE DAMSKIE
w najmodniejszych fasonach po cenach b. przystępnych. 2185

ZAKŁAD STOLARSKI MEBLOWO-BUDOWLANY
właśc. **CICHY** mistrz stolarski
SOSNOWIEC. ul. Piłsudskiego Nr. 52
Wykonuje wszelkie roboty meblowe od najskromniejszych do najwykwintniejszych według najnowszych katalogów krajowych i zagranicznych.
wykonanie pierwszorzędne pod gwarancją
Ceny kryzysowe.
Warunki płatności b. dogodne.
Często okazyjna sprzedaż mebli. 1608

KINO ZAGŁĘBIE
Dziś
Największa kreacja artystyczna **ELŻBIETY BERGNER** w filmie
„MARZĄCE USTA"
Nadprogram: Dodatki Pata
Początek pierwszego seansu o godz. 17.30.

KINO EDEN
Dziś i dni następne!
SENSACJA! EMOCJA! HUMOR!
TAJEMNICA EXPRESU Nr. 6
to film, który ogląda się z zapartym oddechem
w rol. gł. MARY CARLISLE i urocza UNA MERKEL
Nadprogram: Dwu aktowa komedja p. t. „CZWORACZKI" i TYGODNIK PATA.
Początek I seansu o g. 17.30.

KINO „Palace" w Sosnowcu ul. Warszawska 2.
Wkrótce największy polski film
„RÓŻA"
według St. Żeromskiego

SOSNOWIEC, Redakcja: Piłsudskiego Nr. 4. Tel. 64. Skrytka poczt. 62.
Administracja: Piłsudskiego 4. Tel. 73.
Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 11 — 1 i od 6 — 7.
Rękopisów redakcja nie zwraca.

Ogłoszenia: Wiersz milimetrowy jednolamowy: na 1-ej stronie, względnie przed tekstem 60 gr.; w tekście 45 gr.; za tekstem 20 gr. Ogłoszenia drobne 10 — 30 gr. za każdy wyraz. Szerokość szpalt przed tekstem i w tekście 70 mm., za tekstem 35 mm.; w niedziele i święta 25% drożej. Numery dowodowe płatne. Za terminowy druk oraz przestrzeganie miejsca ogłoszeń Admin. nie odpowiada.

SERYJNE DROBNE OGŁOSZENIA.
Po 10 wyrazów w każdem kosztują:
30 drobnych ogł. 20 zł.
20 drobnych ogł. 13.00 zł.
10 drobnych ogł. 7.00 zł.
5 drobnych ogł. 4.00 zł.
Za każdy wyraz dodatkowy dopłaca się po...

Oddziały „Kurjera Zachodniego": BĘDZIN, Małachowskiego 7. — CZELADŹ, J. Dembiński, Staszica 16. — DĄBROWA GÓRNICZA, Krótka 11. — GRODZIEC, Kiosk p. Łacińskiego. — KIELCE, Sienkiewicza 43. — ŁAZY, Władysław Jaworski. — OLKUSZ, Rynek, kiosk p. Kordaszewskiego. — STRZEMIESZYCE, księg. W. Bagińskiej. — ZAWIERCIE, 3-go Maja 29. — ZĄBKOWICE, kiosk p. Krupy. — ŻARKI, F. Nunberg. — MYSZKÓW, kiosk St. Jaworskiego.

WYDAWCA I REDAKTOR NACZ. STEFAN ARNOLD. — DRUK „KURJERA ZACHODNIEGO" W SOSNOWCU, PIŁSUDSKIEGO 4.— REDAKTOR ODP. HENRYK STRYJEWSKI